

Izraja vsak četrtik in velja s poštnino vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 25 din. pol leta 12.50 din., četrt leta 6.50 din. Izven Jugoslavije 46 din. Naročnina se pošlje na upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru, Koroška cesta 5. List se dopušlja do odpovedi. Naročnina se plačuje v naprej. Telefon interurban št. 113.

Posamezna številka stane 1 din.

Poštnina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo. Upravništvo sprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Cene inseratov po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Nezaprite reklamacije so poštnine prosile.

Čekovni račun poštnega urada Ljubljana št. 10.603. Telefon interurban št. 113.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

32. številka

MARIBOR, dne 26. julija 1923

57. letnik.

29.
julija
1923

Ob nastopu novega lavant. knezoškofa prevzv. g. dr. A. Karlina.

Celih 15 mesecev je bila naša škofija brez škofa. Za prihodnjo nedeljo, 29. t. m. je napovedano slovesno ustoličenje novega lavantinskega knezoškofa — presvitlega gospoda dr. Andreja Karlina, katerega nam je po preteku več nego enega leta poslal kot višjega pastirja papež Pij XI. Ob nastopu lavantinske škofije kličemo našemu znancu in novemu škofu: Iskreno pozdravljen na slovensko štajerskih tleh!

Nekaj iz življenja novega škofa.

Knezoškof dr. Andrej Karlin je šestinpedeseti škof lavantinski, tretji naslednik Slomškega in prvi, ki ima isto ime kot patron naše škofije sv. apostol Andrej.

Naš novi škof dr. A. Karlin se je rodil 15. novembra 1857 v Stari Loki poleg Škofje Loke na Gorenjskem. Kot gimnazijec in bogoslovec se je šolal v Ljubljani, kjer je prejel tudi mašniko posvečenje 27. julija 1880. Njegova dušepastirska služba sta bili kaplaniji v Smledniku ter Senčurju pri Kranju, odkoder je bil prestavljen kot kaplan in katehet k Sv. Jakobu v Ljubljano. V dušepastirstvu se je mudil naš novi škof samo 2 leti in že leta 1890 ga je tedanji ljubljanski škof (pozneje goriški nadškof in kardinal ter štajerski rojak) Missia poslal v Rim, kjer je študiral cerkveno pravo in postal tudi doktor.

Kot mladega doktorja ga je škof Missia nastavil v ljubljanskem Alojzevišču leta 1894, kjer je postal vzgojitelj semeniščnikov. Obenem z vzgojevalno službo v Alojzevišču mu je škofijski ordinarijat poveril tudi profesorsko službo za veronauk na II. državni gimnaziji v Ljubljani. Kot gimnazijski profesor je bil imenovan stolnim kanonikom. Od leta 1903 je bil nadzornik za veronauk na učiteljskih, meščanskih ter ljudskih šolah. Od leta 1905 je bil tudi ravnatelj Alojzevišča.

Dr. A. Karlin kot škof tržaško-koperski.

Leta 1911 je postal dr. Karlin vladika tržaško-koperske stolice. Karlinov prednik v Trstu je bil dr. Franc Nagl, ki je odšel iz Trsta na Dunaj kot pomočnik tedaj starostnega in že rajnega kardinala Grusche.

Kot tržaško-koperski vladika je imel dr. Karlin že pod staroavstrijskimi napetimi razmerami v Trstu izvanredno težavno stališče. Le potom svojega previdno pravičnega nastopa si je znal pridobiti popolno zaupanje svojih vernikov, dokler ni napovedala Italija 1915 vojno Avstriji. Že toraj leta 1915 se je stališče dr. Karlina kot škofa znatno otežkočilo in doseglo vrhunec bridkosti ter težav leta 1918.,

ko je zasedla Italija Trst s Primorjem. Koj po zasedbi Trsta od strani Italijanov je postal škof dr. Karlin italijanskim oblastim trn v peti. Tržaški italijanaši so omrežili škofa s sovraštvom in ovaduštvom, oblasti so še podpirale italijansko podlost in prepustile tržaški poulični druhalu proste roke napram škofu-Slovincu dr. Karlinu. Vsem Slovincem nam je v dobrem spominu, kako je tržaška fakinaža nekoč nasilnim potom udrla v njegovo stanovanje in je bilo tedaj celo njegovo življenje v prav resni nevarnosti. Po tem dejanskem napadu na škofa so postale razmere zanj v Trstu med pobesnelimi italijanaši neznosne in moral se je kot škof umakniti vsestranskemu pritisku.

Iz Trsta se je vrnil dr. Karlin v svojo domovino na Kranjsko in je vršil v Ljubljani do preselitve v Maribor službo ravnatelja na škofovih gimnazijskih zavodih v Št. Vidu nad Ljubljano.

Naš novi škof kot prijatelj organizacij in pisatelj.

Naš novi škof je izza svojega dosdanjega škofovanja znan kot velik prijatelj naših organizacij in je ravno v tem za našo škofijo prepotrebno oziru enak glede navdušenosti, dajanja smernic in gorečnosti za širjenje naših organizacij svojemu tovarišu ljubljanskemu knezoškofu dr. Jegliču. Trdno smo prepričani, da bo dr. Karlin kot škof lavantinski se postavil kot vrhovni voditelj vseh naših cerkvenih organizacij in bo gotovo v tem oziru vzgled požrtvovalnosti in neumornega organizatoričnega delovanja vsem našim organizatorjem-duhovnikom ter laikom. Na Kranjskem je namreč naš novi škof sodeloval pri raznih gospodarskih in izobraževalnih društvih.

Na slovstvenem polju je naš novi škof doslej mnogo delal in objavil več knjig ter knjižic, ki se bodo v času njegovega škofovanja v Mariboru razširile tudi po naši škofiji. Dosedanji spisi in knjige dr. Karlina so zgodovinske, nabožne in cerkvene vsebine,

Slovenskoštajerskemu ljudstvu smo ponudili s tem skromnim opisom življenja in dosedanjega delovanja našega novega vladike le površno fotografijo novega knezoškofa, katerega bomo natančneje spoznali tekom časa. Sploh pa nam novi škof ni neznanec, ampak ga lavantinski verniki dobro poznamo izza birmovanj in opravljanja škofovih opravil v dobi po smrti rajnega škofa Mihaela. Kot znancu med znanci kličemo novemu škofu ob priliki njegovega slovesnega ustoličenja: Pozdravljen na slovenskoštajerskih tleh v imenu Gospodovem, Vsemogočni blagoslovi Vaš prihod, mi Lavatinci pa Vam zagotavljamo našo vsestransko vdanost!

Udeležencem katoliškega shoda v Ljubljani.

Letos se bo vršil v Ljubljani od 25. do 28. avgusta peti katoliški shod v Ljubljani. Potrebo velikega katoliškega shoda čutijo vsi katoliški Slovenci in baš posebno še radi tega, ker je že minulo celih deset let, odkar se je vršil zadnji ljubljanski kat. shod.

Doba po svetovni vojni je nas katoliške Slovence postavila z novo državo v celo nov položaj. Da zopet mogočno dvignemo prapor svoje katoliške zavesti ter si ustvarimo smernice za prihodnost v novi državi in z novimi sodržavljani, je sklican letos v Ljubljano peti katoliški shod. Da bo pa vsak udeleženec tega shoda dobro poučen že vnaprej, kako se bo vršil ta shod na zunaj ter znotraj, hočemo podati v naslednjem sliko shoda in sicer:

1. Zunanje delo shoda.

a) Spored shoda.

Katoliški shod v Ljubljani se bo vršil v glavnem 3 dni. Na shodu bodo zborovale samo verske ter kulturne organizacije in sicer v soboto pred shodom začne z zborovanji naša visoko- ter srednješolska mladina. V soboto bo zborovalo nadalje naše zavedno katoliško učiteljstvo in naše krščansko misleče delavstvo. Krščansko ženstvo bo imelo že tudi v soboto popoldne svoj posebni kongres. Na tem ženskem kongresu se bo razpravljalo o: krščanski vzgoji otrok, o dolžnostih žene, matere ter gospodinje doma in v javnosti.

V soboto zvečer bo tudi pozdravni večer za vse udeležence shoda in sicer ga bo priredila dijaška omladina.

Glavni in manifestacijski dan katoliškega shoda pa bo nedelja, 26. avgusta. Ta dan se bo vršil pred vsem velik manifestacijski spreved, katerega se bodo v ogromnem številu udeležile vse naše organizacije in med temi posebno Orli. Po sporedu bo od pol 10. ure na Kongresnem trgu sv. maša, katero bo daroval zastopnik Vatikana v Beogradu g. nuncij Pelegrinetti. Pri tej maši se bodo pele samo slovenske pesmi in ob koncu tudi nova himna katolikov: Vladaj nam Bog, ki jo bodo peli vsi ljudje, tudi oni, ki ne bodo peli pri maši. Po službi božji bo posvetitev presv. Srcu, na to pa veliko manifestacijsko zborovanje, na katerem bosta dva slavnostna govora. Popoldne v nedeljo bodo po vseh ljubljanskih cerkvah ob pol treh razne pobožnosti za: Marijine družbe, tretji red itd. Te pobožnosti bodo končane do pol 4. ure in ob tem času se začne telovadba Orlov v Stadionu na Dunajski cesti.

Ravnokar navedeno ter označeno se bo vršilo na glavni dan katoliškega shoda v nedeljo, 26. avgusta.

2. Notranje delo na shodu.

Ponedeljek, 27. avgusta bo takozvani prosvetni dan katoliškega shoda, torek, 28. avgusta pa socijalni dan.

V ponedeljek in torek ob sedmi uri bo v stolnici govor, nato škofova sv. maša. Od pol 9. ure naprej do pol dne pa bodo oba dneva zborovali razni odseki in sicer:

V ponedeljek:

1. **Odsek za leposlovje, znanost in umetnost**, ki je razdeljen v pet pododsekov. Predavanja tega odseka se bodo ozirala predvsem na praktične potrebe sedanjega

časa, pa poljudno književnost ter Mohorjevo družbo. Predavanja o umetnosti se bodo pečala z vprašanji: Kaka naj bo cerkvena umetnost. Odsek za umetnost se bo tudi pečal s smernicami za uspešno gojitev glasbe in petja v cerkvi, v šoli, v družbi in družinah.

2. **Šolski odsek.** Predavatelji pri tem odseku bodo poročali o različnih šolskih zakonih v raznih državah ter razmotrivali naše domače šolske razmere. Važno za naše razmere bo stališče Slovencev napram našemu šolskemu zakonu, ki se bo zavzelo ob tej priliki. Izdelane so že tudi resolucije, ki se ozirajo zlasti na naš novi šolski načrt in povdarjajo načela, od katerih katoliški starši ne morejo odstopiti, ker so odgovorni pred Bogom za vzgojo svojih otrok.

3. Odsek za narodno prosveto.

Predavatelji pri tem odseku se bodo zlasti pečali z našimi mladinskimi organizacijami. Sestavil se bo program za izobraževalno delo v naši sedanji razmerah. Zlasti obširno bo predavanje o krščansko-socijalni zvezi (SKSZ) in o orlovstvu kot kulturni organizaciji.

V torek, 28. avgusta bodo na delu ti-le odseki s predavanji:

1. **Odsek za versko življenje in nramni prepoved.** Ta odsek bo posvetil predvsem svoja predavanja boju proti alkoholizmu. Predavalo se bo tudi o krščanski družini in o krščanski družini in o sredstvih proti nemoralnosti v javnem življenju.

2. **Socijalni odsek** bo obravnaval vprašanja glede obunove družinskega življenja in ženskega vprašanja. — Posebno predavanje bo o poglobitvi zadržanosti kot pripravi za samoupravno organizacijo vsega gospodarskega življenja. Končno se bo razpravljalo tudi o kapitalizmu in krščanstvu in se bodo poiskale vrhovne smernice za razmerje med delom in kapitalom.

3. **Odsek za cerkveno politična in politična vprašanja.** Ta odsek se bo pečal pred vsem z razmerjem med Cerkvijo in državo, torej s predmetom, o katerem se razpravlja pri vladi radi konkordata, ki se misli skleniti med našo državo in Sveto Stolicjo. Katoliki si morajo biti na jasnem, kaj morajo zahtevati za svoje versko življenje in cerkveno upravo. Zato ne smejo biti v tem oziru brezbržni, ampak morajo vladi odločno povedati, da ne zastopa njihovega mnenja, če zahteva stvari, ki so proti njihovemu verskemu preričanju.

Drugo predavanje bo o dolžnosti katolčanov, da se morajo udeleževati tudi v političnem življenju in vplivati po volitvah na svojo usodo in usodo cele države. V kaki smeri se naj vrši to udeleževanje, o tem se bodo sklenile načelne resolucije. Nadaljne predavanje bo o našem načelnem stališču napram pravoslavju ter o torišču, kjer bi lahko skupno delovali za povzdigo in procvit države.

Mednarodno mirovno gibanje mora tudi nas zanimati. Zato se hočemo ozreti, kaj se dela v tem oziru po svetu in kako bi se dalo priti do boljših mednarodnih odnosov. V zvezi s temi resolucijami bo tudi predvidenje o načinu, kako bi povzdignili z zunanjo propagando ugled našega naroda in naše države v inozemstvu.

Pri vsakem odseku bo približno po pet predavanj in bo trajalo vsako po 20 minut.

3. **Razna zborovanja in prireditve v ponedeljek in torek.**

V ponedeljek in torek ob dveh popoldne so zborovanja različnih verskih in kulturnih organizacij, in sicer v ponedeljek misijonsko zborovanje, zborovanje III. reda, zborovanje Marijinih družb, občni zbor Vzajemnosti. V torek: zborovanje Apostolstva sv. Cirila in Metoda, občni zbor Leonove družbe, zborovanje Svete vojske, zborovanje Vincencijeve družbe, zborovanje sotrudištva.

V ponedeljek in torek od 4. do 7. ure zvečer je slavnostno zborovanje, pri katerem nastopijo vsakokrat po štirje govorniki. V ponedeljek obravnavajo slavnostni govori te-le predmete: veličastvo katoliške cerkve, šolsko vprašanje, mladinske organizacije, narodna in državljanska vzgoja. V torek pa: svobodni socialni razvoj in krščanstvo, obnova družinskega življenja, delo za treznost, verska misel v javnosti. V torek zvečer se konča katoliški shod z zaključnim večerom, ki ga priredi akademsko starešinstvo, v sredo 29. avgusta ob sedmih pa je še rekviem za umrle udeležence prvih štirih katoliških shodov.

Ob katoliškem shodu se bodo vršile razen tega še te-le prireditve: V soboto ob 8. uri telovadna akademija Orlov v dramskem gledališču, v soboto, nedeljo in ponedeljek ob osmih »Trpljenje Kristusovo« v Ljudskem domu. Narodno gledališče pa bo priredilo te dni sledeče predstave: v opernem gledališču v soboto in ponedeljek Försterjevega »Gorenjskega slavčka«; v nedeljo Smetanovo »Prodano nevesto«. V dramskem gledališču pa: v nedeljo Medvedovo »Za pravdo in srce«, v ponedeljek pa Shkapearejevega »Hamleta«.

4. Kateri škojfe se bodo udeležili katoliškega shoda.

Od jugoslovanskih škofov so se dosedaj odzvali povabilu na katoliški shod sledeči prevzvišeni gospodje: nadškof Pelegrinetti, apostolski nuncij v Beogradu, nadškof Šarič iz Sarajeva, lavantinski knezoškof Karlin, škof Marušič iz Senja, škof Njaradi iz Križevcev na Hrvaškem, škof Mileta iz Sibenika, apostolski administrator Bazjuk iz Banjaluke, apostolski administrator Rodič iz Velikega Bečkereka, apostolski administrator Hrdi iz Niša.

5. Važno za vse udeležence shoda.

Udeleženci katoliškega shoda dobijo posebne izkaznice, ki jim dajejo pravico do znižanih vozniških cen na železnici ter pristop k vsem prireditvam katoliškega shoda razen koncertov in gledaliških predstav. Cena za izkaznico znaša 10 dinarjev za tiste, ki hočejo priti samo v Ljubljano, 15 dinarjev za one, ki hočejo iti s posebnimi vlaki na Brezje, ter 25 dinarjev za častne izkaznice za tiste, ki hočejo obenem nakloniti podporo katoliškemu shodu ter imajo vse tiste pravice, kakor lastniki 10 ali 15 dinarskih izkaznic. Obenem so se dale napraviti spominke podobice. V katoliški shod se je namreč posvetil Srcu Jezusovemu. V ta namen se je vzela Groharjeva slika Presv. Srca Jezusovega, ki ga je napravil naš domači umetnik za presvetlega knezoškofa dr. Jegliča leta 1900 ob posvetitvi celega sveta presvetemu Srcu Jezusovemu. V zvezi s podobico bo natisnjena izvirna posvetilna molitev, pesem »Posvetitev domovine« in katoliška himna »Povsod Boga«. Podobica z besedilom bo stala 1 dinar in bo najlepši spomin vsem udeležencem ter obenem pripomoček, da bodo mogli moliti posvetitev in peti te pesmi vsi udeleženci.

* * *

Vse, kar še bo potrebno vedeti udeležencem katoliškega shoda, bomo pravočasno objavili.

V libijski puščavi.

Roman.

Angleški spisal A. Conan Doyle.

(Dalje).

In vrh te skale je stala samotna, nepremična postava, vsa v črno oblečena, izvzemši eno samo živo rdečo liso vrh glave.

Ni bilo dvoma. Dveh takih postav, kratkih, debelih, s širokim brezbarvnim licem ni bilo mogoče več najti v libijski puščavi.

Postava se je sklonila naprej in zdelo se je, da napeto strmi v sotesko.

«Ali je mogoče, da je on —?»

«On je! On je!» so vpile ženske. «Glejte, glejte, doli k nam gleda in z rokami nam maha v pozdrav —!»

«Usmiljeni Bog —! Ustrelili ga bodo —! Doli! Doli! — Skrijte se, sicer vas ustrelje!» je kričal polkovnik. Pa iz njegovega izsušenega grla so prihajali le hreščeci, zamolkli glasovi.

Tudi derviši so zagledali čudno prikazen. Puške so zdrknele s hrbtov in pomerile — pa hipoma se je dolga rjava roka stegnila izza hrbta protestantskega pridigarja, ga zgrabila za suknjo in izginil je za robom skale.

In spredaj v soteski, prav pred nosom, kjer se je prikazal Stuart, se je pojavila visoka postava emirjeva. Na pešeni strmini je stal in kričal nekaj svojim ljudem in krilil z rokami.

Pa nihče ni slišal njegovega glasu.

Utonil je, zadušil se je v dolgem zateglem praske-tanju pušk, ki je grmeče zabobnelo po soteski. Skale, pečine, grebeni, — vse se je mahoma zdelo da je oživel. Puškecece so se pomolile izza vsakega kamena, rdeči tarbuši so zamigotali med črnkastim skalovjem, nepretrgano, ježno, ostro je prasketalo od vseh strani.

Derviši so zašli v zasedo.

Emir Abd Er-rahman je padel, pa koj je bil spet na nogah in je mahal z rokami. Njegova bela brada je bila krvava. Kazal je nazaj in kričal, pa nihče ga ni

razumel. Sprednji jezdec se obrnil in hitel nazaj, zadaj stojči so pritiskali naprej. Zmešnjava je bila splošna. Eni so poskakali s kameli in z mečem v roki plezali po strmini nad skritega sovražnika, pa drug za drugim so padli zadeti od gostih krogel in so se privali-li po kamenju in pesku nazaj na dnu kotline. Emir je bil mrtev, skrčen je ležal, kup belih in rjavih marog, pod skalo, na kateri je malo poprej stal.

Polovica dervišev je že padla in še le tedaj so ti ljuti fanatiki razumeli, da ne morejo naprej, da je beg v puščavo njihova edina rešitev. V dolgih skokih so hiteli po ožini nazaj. Strašno jih je bilo videti. Plašne živali so dirjale na življenje in smrt in pri vsakem skoku h krati vrgle vse štiri noge v zrak, da je jezdec visoko odletel iz sedla. Kamele so rjovele, derviši so kričali, — prizor, ki ga ni mogoče pozabiti vse življenje ne. Zenske so vpile od strahu, ko se je divja gonja nevzdržno valila mimo njih in polkovnik je skrbel, da je prišla vsa družba kolikormogoče na varno med skale. Zrak je bil poln žvižgajočih krogel in v nevarni bližini so treskale med skale in kamenje okrog njih.

Ze ko je počil prvi strel, je polkovnik ves oživel. Vojaška kri mu je urneje zaplala po žilah in vlila novih moči njegovemu izmučenemu telesu.

«Mirni bodite, da odidejo mimo!» je pravil ženskam. «Da bi se sedajle prikazal Tippy Tilly ali kateri njegovih ljudi, sedaj bi bil čas, da nam pomagajo!»

Pazno je pregledoval vrste dervišev, ki so se pehale mimo, — pa zaman, črnega egiptovskega topničarja ni bilo med njimi.

Zdelo se je pa tudi, da ni posebne nevarnosti zanje, da derviši v svoji naglici in v strahu za svoje življenje nimajo časa misliti na ujetnike. Val beguncev je bil mimo in le tu pa tam je še kak zaostali jezdec pridiral po soteski.

Zadnji je bil mlad Bagara-Arabec s črnimi brki in koničasto pristrizeno brado. Z onemoglo jezo se je obrnil sredi bega in grozeče vihtel meč proti skritim strelcem.

Krogla je prižvižgala in zadela njegovo žival. Padla je in stegnila noge od sebe. Arabec je skočil iz sedla,

pograbil za uzdo in neusmiljeno vlačil ubogo žival in jo povrh še suval z nogo in bil s ploskvo mečeve, da bi jo bil spravil na noge. Pa njeno stekleno motno oko mu je povedalo, da je vse zaman — in v puščavi je pogin jezdec živali tudi pogin jezdec —.

Grozeč kakor ugnan lev je pogledal Bagara krog sebe. Oči so mu sršale maščevalne strele izpod rdečega turbana. Krogla ga je zadela in še ena, kri se je ulila po njegovi temni koži, pa trenil ni z očmi.

Zagledal je ujetnike, ki so se blizu tam stiskali med stene.

Kruto je zakričal, meč se je zablskal nad njegovo glavo in v krvoločnem veselju je planil nad nje.

Gospodična Adams je bila najbližnja. Z nepričakovano gibčnostjo se je spustila iz sedla, ko so zažarele vanjo pobesnele oči, in se je vrgla na drugi strani na tla.

Arabec je skočil na skalo in dvignil meč nad gospo Belmont.

Pa še je viselo orožje v zraku, ko je počil strel in ga zadel v čelo.

Dobro je porabil polkovnik samokres, ki mu ga je dal Tippy Tilly. In še na tleh in smrtnozadet se je zvil divjak v blaznih krčih, otepal z nogami in bil z rokami, kakor riba, ki pade na suho.

«Nikar se ga ne bojte!» je zaklical Cochrane. «Mrtev je in nikomur več ne more škodovati. — Zelo mi je žal, da sem moral v vaši navzočnosti opraviti tak posel, se ji hotel opravičevati, ko so ženske preplašene vikale in se umikale, »pa v nevarnosti smo bili vsi. In povrh sem imel še majhen račun z njim. To je namreč tisti mož, ki mi hotel polomiti rebra oni dan s puškinim kopitom. — Upam da se niste udarili, gospodična Adams? Koj vam pridem na pomoč!»

Pa postarana devica iz Bostona ni bila prav nič poškodovana. Skale so bile strme na tisti strani, zato ni imela daleč na tla, ko se je vrgla iz sedla. Preden so polkovnik, Sadie in gospa Belmont prihiteli, je bila že spet na nogah in je živahno mahala z ostanki svojega zelenega pajčolana.

(Dalje prihodnjič.)

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Objava zagrebskega zapisnika je zelo vjezila radikale. Bili so res tako predrzni, da so pričakovali še nagrado za svojo verolomnost. V zapisniku so priznali, da so upravne napake in krivice, obljubili so jih odpraviti, ko so pa za sebe pobrali sadove tega zapisnika, so pa na vse svoje obljube pozabili in ker je objava zapisnika pribila njihovo verolomnost in politično nepoštenost, so se hitro oklenili Pribečevičevih nasvetov nasilne politike proti Hrvatim. Ko so v Zagrebu slučajno prišli na sled nekemu potepuhu in pa neki ženski, ki sta služila tujim špijonom, so mislili, da bo to že zadostovalo za velik hrvatski veleizdajniški proces, v katerega naj bi se vpletel Radič in pa njegova stranka. V Zagrebu okrita špijonaža je navadna pojava, kakršnih je sto in sto tudi po drugih državah. Zasačena ženska je bila ljubica raznih oficirjev in kar je iz njih izvlekla, to je prodajala tujim špijonom. Vso enostavnost tega slučaja pa hočejo prepričati Pribečevičevi listi z nestransko lažnjivimi »razkritji«. Na dolgo in široko so razlagali v posebnih izdajah, da se je pripravljala preobrat s pomočjo tujih sil in za zarotnike so razglasili od Radiča naprej vse nasprotnike današnje vladne politike in končne še Orle. Ljubljanski liberalni listi so vse srbijanske laži pregrevale in še precej svojih dostavili. Vlada je vso to gonjo mirno gledala, ker je pa videla, da iz vsega tega ne bo nič, je pa tudi drugod iskala vzroke in povode za Radičevo izročitev sodnji. Tudi tu so hoteli pomagati Pribečevičevi demokrati, naenkrat so začeli pisati, da je Radič v svojem zadnjem govoru kraljico razžalil. To se je izkazalo kot neresnično in vlada je sklenila, da se Radič izroči sodišču vsled proglasa ob zadnjih volitvah. V Zagreb so poslali raznovrstne beograjske policaje in dan za dnevom so pisali: jutri, jutri bodo Radiča zaprli, na drugi strani so pa Radiča prigovarjali, naj se umakne čez mejo. Radič se pa za vse to ni zmenil, mirno je ostal v Zagrebu in ko bi že moral priti zadnji »jutri« njegove aretacije, je pa vlada njegovo odločitev — odložila. Od zunaj je dobila migljaj, naj kaj takega ne počenja in s tem so vsa »razkritja« padla v vodo.

V zadnjem času pridno prihajajo v Beograd izdajalci in propadli politiki iz Hrvatske in Slovenije ter se bahajo, kako bi, za denar seveda, pregnali Radiča in Korošca. Vsi bi radi to prodali, kar sami nimajo. V Beogradu sta bila tudi laži-republikanec dr. Novačan in pa propadli politik Samostojne in propadli konzul dr. Vošnjak. Toliko pametni so pa radikali, da izdajalcem kar na slepo ne dajejo denarja.

Ministri eden za drugim prelomijo besede in obljube, dane raznim stanovom v državi. Uradnikom so z novim uradniškim zakonom vzeli še te pravice, kar so jih doslej imeli, gmotno pa prav nič dali ali pomagali in glede železničarjev in profesorjev je vladno delo pri točki, ki govori o plačah, naenkrat odrezalo ter se čez počitnice odgodilo.

Kako naša vlada skrbi za kmete, se vidi v delu odbora za pomoč oškodovancem po toči. Sprejet je vladni predlog, da se za letošnje leto določi v svrhu podpore po toči iz dispozicijskega fonda za prehrano pasivnih krajev 55 milijonov din., od katerih se 10 mil. odstopi razredni loteriji, katera naj kmetom dovoljuje posojila po 6%, ki se imajo povrniti tekom enega leta. Razen tega naj se dajejo živila po tržni ceni! Vrh tega se 15 mil. naloži kot fond, iz katerega se bodo podpirali posestniki, ki nimajo več kot 5 jutrov zemlje. Ta predlog je bil sprejet s 7 glasovi proti 4. Opozicija je bila seveda proti takemu nezadostnemu in naravnost posmehovalnemu načinu rešitve tega vprašanja, ki ga vlada hoče porabiti, seveda v svrhu korupcije, kakor to dela pri »prehrani pasivnih krajev.« Po dosedanjih podatkih je letos toča v celi državi prizadela za 315 mil. din. škode, od katere odpade samo na Slovenijo 15 mil. Zato je poslanec Gostinčar v imenu Jugoslov. kluba oddal oddvojeno mišljenje, v katerem se zahteva izdatnejša podpora.

V BOLGARIJI

nova vlada silno preganja komuniste in dopušča ali pa sama podpira tudi nasilje nad člani ruskega Rdečega križa, ki je prišel v Bolgarijo pod prejšnjo kmetosko vlado, da oskrbi vrnitev ruskih beguncev. Enega od komisarjev ruskega odposlanstva so našli strašno razmesarjenega v nekem vinogradu. Umor imajo na vesti menda Wranglovci, ki so pod novo vlado prišli zopet do veljave. Razna grozodejstva bolgarskega preobrata se razkrivajo in tako tudi to, da so Stambolijskega ubili s puškinimi pokiti, truplo pa razrezali in pometali v Marico.

ITALIJA IN MALA ANTANTA.

Italijanski listi napovedujejo razpad male antante ter novo nadmoč na Balkanu. Govorijo namreč z veliko gotovostjo o državni zvezi Rumunije, Bolgarije in Italije, v kateri bi bila seveda tudi Albanija. Za tako zvezo govori vsa dosedanja politika Rumunije, te italijanske vesti imajo pa v prvi vrsti namen, oslabiti Jugoslavijo ter napraviti zmedo pri konferenci Male antante, ki se začne dne 28. t. m. v Sinaji.

V GRČIJI

je začel del vojaštva z močnim republikanskim gibanjem. Republikanci se držijo na Kreti, drugi del vojske, ki je monarhističen, pa pripravlja mornarico proti Kreti, pa si ne upa prav, ker se ne ve, na kateri strani je premoč.

Naše prireditve.

NAŠA MOŠKA MLADINA DNE 12. AVGUSTA.

Mladeniči iz dekanij: Hoče, Slov. Bistrica in Konjice imajo svoj mladeniški tabor dne 12. avgusta v Slov. Bistrici. Da bo dobil ta mladeniški tabor tudi bolj na zunaj mladeniški značaj, bo združena z njim tudi telovadna prireditev mariborskega orlovskega okrožja. — Vspored tega velikega mladeniškega tabora bo sledeči:

Dopoldne na prostem sv. maša in pridiga, nato mladeniški tabor, na katerem govore naši najboljši govorniki in mladeniči. Popoldne telovadba Orlov. Sodeluje pri vseh prireditvah kat. omladina v Mariboru. Mladeniči zgoraj omenjenih dekanij, udeležite se polnoštevno tega svojega tabora v Slov. Bistrici. Pokažite, da ste v prvih vrstah, če treba kaj storiti za izobrazbo in versko prebuditev slovenskega ljudstva. Niti eden naj ne ostane doma.

Župani iz mariborskega političnega okraja, pozor! Vsi bivši in sedanji župani mariborskega političnega okraja priredijo dne 5. avgusta v Hočah pri Mariboru v gostilni Šantl svojo lepo veselico. Veselica se bo vršila pri vsakem vremenu in se je naj udeležijo gospodje župani, občinski svetovalci in odborniki z družinami, pa tudi drugi zavedni možje. Veselice se lahko udeležijo osobito radi ugodne železniške zveze, ker vozi iz Maribora proti Hočam tja in nazaj malodane vsako uro kak osebni vlak. Župansko prireditev bo posebno povzdignila godba katoliške mariborske omladine. Treba pa tudi pomniti, da bo ob pol 10. uri sv. maša in nato skupni obed v vseh prostorih g. Šantla. Razven godbe je še na dnevnem redu: petje, razne druge šaljive točke in predvsem pa prav prirska prosta zabava. Radi skupnega obeda je potrebno, da se vsak porej javi in pošlje za osebo po 10 D predplačila. Dolžnost vseh udeležencev te prireditve, katere čisti dobiček je namenjen dobrotelnim namenom, je, da prav vneto agitirajo med našimi somišljeniki za kar največjo udeležbo. Na svidenje torej v Hočah pri Šantlu!

Tedenske novice.

Slovesno ustoličenje novega škofa dr. A. Karlina. V nedeljo, dne 29. t. m., se bo vršilo v Mariboru v stolnici cerkvi slovesno ustoličenje novega prevz. lavantinskega knezoškofa dr. Karlina. Pri tej priliki se bodo opravili od 9. ure naprej v cerkvi razni za ustoličenje škofa predpisani obredi. Novega škofa bo nagovoril m. g. kapiteljski vikar dr. Matek in novi škof bo imel tudi pridigo in slovesno sv. mašo. Slovesnega ustoličenja se bodo udeležili zastopniki duhovščine, vojaških ter posvetnih oblasti. Natančneje bomo poročali o celi slovesnosti prihodnjik.

Slovesni pogreb treh duhovniških žrtv Drave. — Minuli petek je spremilo na zadnji poti in k večnemu počitku g. brezniškega župnika M. Volčiča 33 duhovnih sobratov, zelo mnogobrojne množice ljudstva in šolska mladina. Veličastni pogreb blagopokojnega je dokazal, kako je bil rajni priljubljen daleč na okoli in osobito še po celi Dravski dolini. Pred pogrebom se je darovalo v brezniški cerkvi za večni mir in pokoj g. župnika osem sv. maš in duhovni tovariši so opravili mrtvaške molitve. Po cerkvenem obredu je stopil na prižnico g. profesor dr. Medved iz Maribora in slikal ob joku vseh navzočih blagopokojnega kot gorečega dušnega pastirja, priljubljenega veroučitelja mladine in nezabnega dobrotnika rev in sirot. Slovesno črno sv. mašo je daroval vlč. g. marenberški dekan dr. Mörtl. Ob odprtem grobu so govorili rajnemu u slovo g. brezniški župan Jenčič, domači g. nadučitelj in nadučitelj iz Studencev pri Mariboru g. Hren kot njegov iskren prijatelj in Volčičev sobojevnik na polju narodnega prebujenja v Dravski dolini pod staro Avstrijo in ob prevratu. Vsi udeleženci pogreba so se ločili od groba navdse priljubljenega dušnega pastirja s solzami žalosti in z obljubo, da ga ne bodo pozabili in se ga spominjali v molitvah. — Pri Mariji v Puščavi so položili k večnemu počitku minuli četrtek dve žrtvi in sicer g. šenttrojskega župnika Baznika in primicianta Ribiča. Slovo je govoril obema v puščavski cerkvi g. župnik iz Hajdine Zrnko, ki je svojčas župnikoval v Puščavi in je dobro poznal rajnega g. Baznika. Mrtvaške spreveda se je udeležilo 25 duhovnikov, 5 bogoslovcev in zelo veliko ljudi iz Dravske doline ter šolska mladež iz Selnice ob Dravi, kjer je g. Baznik kaplanoval, predno je postal župnik pri Sv. Trojici v Haložah. Slovesno sv. mašo zadušnico je daroval g. magdalenski dekan Stergar. O pogrebu g. bogoslovca Deržečnika poročamo na drugem mestu. Žrtve dravskih valov, počivajte v miru, svetila vam večna luč in na veselo svidenje!

Pogreb najmlajše žrtve Drave. (Dopis iz Ribnice na Pohorju. V globoko žalost je bila zadnja nedeljo dne 22. julija ovita ribniška župnija, kljub temu, da se je smehljalo nedeljskojasno nebo. Žalostno in težkih korakov so prihajali domači župljani in sočutni sosedje na pokopališče, kjer je v ozaljšani kapelici med nežnimi cveticami v snežnobeli krsti počivalo truplo našega ljubeznivega in vsem dragega g. bogoslovca Jožeta Deržečnika. Po nedeljski sv. maši, ki je bila za rajnega darovana, smo položili v hladni grob telo, ki mu je 12 dni poprej divja naravna sila iztrgala plemenito dušo. Ob grobu, krog katerega je poleg 4 duhovnikov, 10 bogoslovcev in mnogih njegovih dijaških tovarišev rajnega bila zbrana skoro vsa ribniška župnija, je govoril rajnemu poslovilne besede domači g. župnik Fišer, Pokazal je na vzorno življenje mladega, nadarjenega, a

pri tem skromnega gospoda, ki se je z največjo resnostjo in vestnostjo pripravljal za duhovski poklic. Kako vzorna je bila njegova vzgoja v domači hiši in kako se je na temelju domače vzgoje sam izpopolnjeval, dokazujejo najbolj besede njegove blage matere, ki je lahko mirno izjavila, da je rajni nikdar v življenju ni razžalil! Koliko je sinov, o katerih bi mogle matere kaj takega povedati? Mlad nas je zapustil, ni mogel doseči svojega cilja, duhovniškega poklica, ni še prišel do javnega delovanja v vinogradu Gospodovem, a v svojem kratkem življenju je storil veliko delo: mladini, priprosti kmetski, kakor dijakom in bogoslovcem, celo duhovnikom je zapustil najlepši vzgled! Po pravici je nosil trak na enem izmed mnogih vencev napis: »Vzoru mladine!« S tem je naš nepozabni rajni bogoslovec izpolnil svojo življensko nalogo in Bog ga je poklical k sebi, da mu da za to večno plačilo!

Spomini na žrtve Drave. (Dopis od Sv. Barbare v Haložah). Z globoko žalostjo nas je zadela novica, o žalostni in nesrečni smrti župnika Baznika. Žalostna dolžnost in pa hvaležnost nas veže tudi Barbarčane, da izrekamo svoje sožalje Baznikovi družini in se pokojne ga tudi v listu spomnimo. Pokojnik je kaplanoval z uspehom nad 6 let pri nas. Ustanovil je močan pevski zbor, ki pa je z vojsko prenehal. Bil je vnet spovednik, navdušen pridigar in priljubljen katehet. S svojim glasom na koru in povsod je pomagal pevcem. Ljubili smo Baznika in Baznik je ljubil tudi nas. Vsak faran je žaloval in se solzil, ko smo zvedeli strašno novico, saj je bil vsak faran Baznikov prijatelj. Deloval je pri igrah in raznih prireditvah tukajšnjega bralnega društva. Zato se ga pa Barbarčani hvaležno spominjamo v molitvi, Dejansko pa se ga spominjamo s tem, da namesto venca na Baznikov grob darujemo za tukajšnje slovensko katoliško izobraževalno društvo, katerega voditelj in tajnik je bil pokojni Janko. S tem mu izkazemo hvaležni spomin in ljubezen preko groba, katero smo mu dolžni hvaležni Barbarčani in Baznikovi prijatelji. Počivaj v miru, dragi Baznik!

Novačan se prodaja Srbom. Kdor se še spominja predvolilnega časa, ko je dr. Novačan v svoji »Naši vasi« in »Republikancu« rohnal proti Srbom. S takim slepomišljenjem je upal dobiti Novačan na svoje limanice toliko volilcev, da bi postal poslanec. Nato bi se bil sigurno dal na razpolago Miklavžu Pašiču, ker mu je bilo znano, da starček sedi na zlatem mačku. Tega se je naučil od Pucelja, ko je bil pri njem v službi. Slovenski volilci pa so takoj spoznali, da je Novačan človek, ki mnogo kriči in ničesar ne stori! In borno je bilo število njegovih glasov. Novačan je propadel. Sicer se je jezil na vse pretege, a vsa jeza ni nič izdala. Denar, ki mu ga je dal Radič je skopnel prekmalu. In Novačan potrebuje mnogo denarja, ker krčmarji in kavarnarji v novem času ne dajo nič prav radi na »puf«. Da bi prišel do denarja, si je izposodil zopet nekaj bankovcev in se pretekli teden pripeljal v Beograd. Z velikimi nadami in še z večjimi načrti se je napotil dr. Novačan — »republicanec« — na dvor, k Pašiču in drugim glavarjem srbske radikalne (monarhistične) stranke. Ali je prosil ali zahteval republiko? Da, da, republiko za svoj žep. Prosil je Srbe za denarno podporo. Ta le načrt je predložil Miklavžu Pašiču: Vi srbski radikali mi dajte par milijonov dinarjev (nazadnje se je zadovoljil celo s par tisočaki) in ustanovim vam na Slovenskem novo stranko, koja bo uničila te strašne klerikalce s Korošcem vred. Dajte mi denar za nov list, ki se bo zval »Pametna beseda« in jaz vam privedem Slovence v srbsko-radikalno stranko. A ubogi Novačan je našel gluha ušesa. Niti Pašič, niti Jovanović niti drugi srbski veljaki ga niso marali poslušniti. Prazen je prišel Novačan doli in prazen se je vračal gori. Beograjski srbski listi so pisali o dr. Novačanu, da je prišel v Beograd k vladni tožbi »klerikalce« in Radičevce, češ, da vlada klerikalce pusti na miru, a da Novačanove republikance preganja. Novačan je prinesel Pašiču in srbskim radikalnim voditeljem resolucijo svojega »glavnega odbora«. Resolucija govori, da se Novačanova stranka odpoveduje republikanstvu. Želi, da srbska radikalna stranka pripomore Novačanovi »stranki« do moči. Novačan obljublja, da bo ozdravil Slovence sovraštva do Srbov, samo moč in — denar — naj mu dajo. On, dr. Novačan, hoče ubiti »klerikalce«, pognati v beg dr. Korošca in tako Slovenijo prinesti v naročje Velike Srbije. Samo dinarje in dosti dinarjev je treba . . . Tako je govoril dr. Novačan Velešrbom Pašiču, Jovanoviću, Vujičiču in Janjiču. A kakor smo izvedeli, je napravil slabe »kšefte«. Izdajalcev niti Srbi več ne marajo. Imajo bridke izkušnje. Pucelj je tudi obljuboval Pašiču, da mu pripelje Slovence, če mu Pašič . . . In Zerjav ter Kukovec sta obljubovala isto . . . A Srbi še kljub temu niso mogli pridobiti srca Slovencev. Tako se vrača Novačan s praznim žepom in tugo v srcu iz Balkana. Za njim hodijo sedaj k Pašiču zopet dr. Vošnjak, Pucelj za Samostojno, a mariborski Slavonec in kočevski Sajovic za novopečene radikale v Sloveniji. Vse vodi samo ena misel: Dobiti od srbskih radikalov, od čiča Pašiča pare, pare . . . A vsi so podobni lovci, ki se vrača brez plena. Izdajalcev nihče ne mara . . .

Mladoliberalci in nabava novih zvonov. Mladoliberalci ali demokratje, ki se zbirajo krog Zerjava — za nas Slovence prežalostnega spomina — in brezverskega lista »Jutro«, so začeli smešiti nakup novih zvonov. »Jutro« od minulega torka piše, da se je v Sloveniji zapravilo za nabavo nepotrebnih loncev (zvonov) že več milijard in bogzna koliko pa še pri blagoslovitvah teh loncev popilo alkohola. Sploh v celem spisu smeši »Jutro« zvonove in pravi ob koncu, da so zvonovi samo za to, da se z njimi ljudstvo goljufa in zaslepuje. Krščansko prepričani Slovenci, dobro si zapomnite rav-

nokar pribito smešenje zvonov od strani brezverskih demokratov in kadar bo kak naročnik «Jutra» in prištaš dr. Žerjava umrl na deželi in naročil, da se mu zvoni pri pogrebu z zvonovi, pa spomnite njegove potomec na demokratske in «Jutrove» piskre. Kdor je proti glasu zvana, ta je nasprotnik mile in poštene slovenske duše in ni vreden drugega kot da ga krščansko zavedni Slovenci izpljunemo iz naše sredine.

Obrtniki, industrijalci in vinogradniki! V Mariboru se vrši tudi letos od 15. do 26. avgusta obrtna razstava! Obrtnikom, industrijalcem in vinogradnikom je še gotovo v prav živem spominu lanska mariborska razstava, ki je bila res nekaj podučnega ter razveseljivega. Pripravljalni odbor za letošnjo razstavo se tudi trudi, da bo ponudil obiskovalcem zopet nekaj čisto novega. Posebno važna bo ta razstava za naše vinogradnike, ker bo mariborski vinorejski in sadjerejski odsek priredil ob tej priliki posebno izbrano vinsko razstavo in z njo zainteresiral kupce naših vin. Obiskovalcem mariborske obrtne razstave je dovoljena na železnici polovična vožnja, legitimacije za polovično vožnjo se dobijo pri vseh denarnih zavodih. Kraji pa, ki nimajo denarnih zavodov, naj naročijo legitimacije skupno pri upravi razstave v Mariboru. Legitimacija ali izkaznica stane 20 din. Natančna pojasnila glede te velevažne razstave daje pisarna uprave razstave v Mariboru, Cankarjeva ulica 5. Važnosti in zanimivosti glede razstave bomo prinesli v prihodnji številki.

Dopolnilni sporazum o obmejnem prometu med Jugoslavijo in Avstrijo. Generalna direkcija carin v Beogradu je izdala vsem našim carinarnicam na avstrijski meji z razpisom z dne 6. t. m., št. 113, navodila za izvršitev dopolnilnega sporazuma o obmejnem prometu z Avstrijo. Glasom teh navodil znaša cona za obmejni promet 10 km na vsaki strani in carinarnice na vidnem mestu objavijo seznam v to cono spadajočih krajev. Prebivalci le-teh morajo nositi posebne legitimacije, na podlagi katerih morejo po prijavi pri carinskih oblastih prekoračiti mejo po zanje določenih potih. Ako se prenašajo manjše količine predmetov (čl. 2 dop. sporazuma), n. pr. seno, hrana za en dan in podobno, ni plačati nikake carine, niti ni potrebna carinska ekspedicija. Če se prenašajo predmeti, kakor sekire, motike in podobno v popravilo preko meje, je potrebno le potrdilo občinske oblasti, da teh popravil v bližini na našem ozemlju ni mogoče izvršiti. Za izvoz žita, oljnega semena in lesa v svrhu predelave (mletja, žaganja), velja za povratek sledeče razmerje produkta napram sirovini: za pšenico 56—75 odstotkov moke, 50—60 odst. zdroba, za rž in ječmen 70—75 odst. moke, 60—65 odst. zdroba, za koruzo 70—80 odst. moke, 50—60 odst. zdroba, za ajdo 55—60 odst. moke, za proso 60—65 odst. kaše, za les 70—75 odst. desk, 50—60 odst. drugega lesa, za oljna semena bučno 30—40 odst., laneno 20—25 odst., rapsovo 25—30 odst., makovo 25—35 odst. olja. Carine ni plačati, če se izpolnijo v ta namen določeni predpisi, pač pa se mora podati garancijsko izjavo. Olajšave veljajo nadalje za živino in vozove za prevažanje, za poljedelske priprave in stroje. Za dvolastnike se smatrajo le poljedelci in vinogradniki, ne pa lastniki rudnikov in servitute paše. Le dvolastniki dobe «prolazi» ter za svoje in služinčad «dovoljo» za prehajanje. V prošnji za prelaznico morajo navesti, kaj hočejo prenašati preko meje, po katerih potih, za katere osebe hočejo dovoljo, število in opis živine. Za pogon živine na pašo preko meje vleja št. 85 carinskega zakona. Potrebna je le garancijska izjava, kakor pri uvozu in izvozu žita na mletje. Podrobna pojasnila se dobe pri carinskih oblastih.

Gasilci pozor! Od dne 28. junija do 2. julija se je vršil v Pragi vseslovanski gasilski kongres. Ker ni mogoče v časopis vse natanko poročati, sem podpisani dal ponatisniti opis tega velikanskega gasilskega kongresa v večjem številu, ter bodem tovarišem gasilcem v nedeljo, 29. julija na župnem sestanku v Sp. Polskavi razdelil. Društva izven mariborske gasilske župe pa lahko z dopisnico naznanijo, koliko komadov želijo. Spis o poteku gasilskega kongresa je v velikosti časopisa ter zelo zanimiv za gasilce. V kratkem času bodo tudi slike vaj, pohoda in drugih gasilskih nastopov z orodjem v Mariboru na ogled. En izvod stane 1 dinar. Jug Ivan, Ruše, zastopnik mariborske gasilske župe na kongresu v Pragi.

Jegličeva slavnost v Jarenini. V nedeljo, dne 22. julija je priredil jareninski Orel s pomočjo mariborskega Ljudskega odra sijajno uspelo proslavo zlato-mašništva in srebroškofovanja zaslužnega ljubljanskega škofa dr. Jegliča. Gledališke predstave, ki se je v ta namen vršila ob pol 4. uri popoldne na prostem ob jareninski cerkvi, se je udeležilo več sto ljudi, med njimi izredno mnogo Mariborčanov. Pred predstavo je občinstvu očrtal v ognjevitem govoru življenje in zasluge škofa dr. Jegliča predsednik mariborskega Ljudskega odra g. Ivo Peršuh. Nato je nastopil Ljudski oder z dvema burkama in sicer: «Ne kliči vraga» ter «Damoklejev meč». To je bilo smeha, pa tudi želje, da nas Ljudski oder poseti še večkrat! Po vsakem oziru posrečeni predstavi smo se sestali v obilnem številu v gostoljubnih prostorih g. Cvilaka k neprisljeni in zares pristrni zabavi. Zasluga na lepem dnevu gre jareninskemu Orlu in mariborskemu Ljudskemu odru. — Prvemu kličemo: 22. julij vam bodi dan preroditve in poživiljenja v srečo in blagor jareninske mladine! — drugim pa: Naprej preko trnja in ovir, ki vam jih mečejo pod noge razni zavistniki! V pošteni in nepokvarjeni javnosti boste našli obilo opore in priznanja!

Za obiskovalce Sv. Križa nad Dravogradom. V naši romarski cerkvi seje dne 13. in 20. julija obhajala slovesna sv. maša-zadušnica z «Libero» za uboge duhovniške žrtve, ki so tako tragično utionile v Dravi. — Dne 2. avgusta se tukaj obhaja porcijunkula in sicer 15. leto. Prižige na predvečer in 7. ter 10. uri. Verniki, pridite v obilnem številu!

Herbersteinov ravnatelj Gumpert na Vurbergu pri Ptuj. Krivica se ne sme nikomur delati, resnica pa vsakemu povedati. Grof Herberstein ima v okolici Ptuj

ja štiri graščine. Neomejen gospodar na teh graščinah je brezsrčni protestant Gumpert. On uradnike nastavlja in odstavlja. Kdor se mu uklone, tistega trpi; kdor ga slepo ne uboga, mora iti. V pokoj in nesrečo je spravil izvrstnega gozdarja Satrana, ki je imel velikanske zasluge za Herbersteina ob času nakupa vurberške graščine. Toda vkljub temu je moral iti, ker je imel srce za ljudstvo. Grof Herberstein je pač daleč (na Češkem), Gumpert pa blizu. In grof je Gumpertu vse verjel. Radi Gumperta so šli samo z Vurberga uradniki: Lichtenegger, Ambrož, Marhola in zgoraj imenovani Satran. Kako je na drugih graščinah, nam ni znano. Sedanji gozdar Tipel je dober gospod, a ljudje pravijo, da se je Gumpertu že preveč udal. Seveda, če bi se ne bil uklonil, bi pa bil že šel kakor so šli drugi. Grof Herberstein je ločen od svoje žene. In ta je stanovala nekaj časa na ptujskem gradu, a Gumpert je imel pri grofu toliko moč, da je še njegovo soprogo napodil iz Ptuja v Velenje, kjer zdaj živi s svojimi otroci. Ker grof tega človeka tako drži in le njemu verjame, zato je tudi sam prišel ob veljavo pri ljudstvu. Ljudje pravijo: Kakoršen je Gumpert, tak je grof, če bi bil kaj boljši, pa bi ne imel tukaj tega odurnega in brezsrčnega človeka, kateremu se nobena stvar ne smili. In še nekaj. Gumpert istoveti sebe z grofom, češ, kdor je zoper mene, je zoper grofa. In največji zaslugi, da je ta brezobziren človek še tu, ima ptujski demokrat dr. Fermevc. K njemu hodi vedno v posvete, on mu pomaga in ga pri grofu zagovarja. Koliko stotisoč grofovca denarja mu je že dal, ne vemo. A to vemo, če bi vurberški viničarji in hlapiči imeli tiste denarje, bi bili vsi zadovoljni in bi Herbersteinu slavo peli.

Rešitelja človeških življenj. V «Straži» od 20. t. m. smo javili v poročilu iz Hotinje vasi o korenjaškem 71 let starem Martinu Sušec, ki je dne 12. t. m. rešil življenje 13 letnemu dečku Adolfu Korošec. Fant se je kopal v ribniku ter zašel na pregloboko mesto, ter bi sigurno utionil, da ni stari Sušec kar oblečen planil v vo do ter ga rešil gotove smrti. Par dni pozneje pa je rešil njegov sin, finančni svetnik g. Š. Sušec v Ljubljani kar dve človeški življenji. Gospod Sušec je stoječ na obrežju Ljubljance, kjer se odcepi Gruberjev kanal, opazil, da sta 2 fanta (10 in 13 letna) ponovno izginila pod vodo in se zopet prikazala na površju. Uvidevši, da se skupno borita s smrtjo, skoči menovani finančni svetnik, kakor je, obut in oblečen v valove Ljubljance ter ju, sam v smrtni nevarnosti, potegne iz vode. Vrla moža zaslužita priznanje vse javnosti.

Blagoslovitev nove zastave pri Sv. Trojici v Sl. g. Dne 5. avgusta bomo imeli v naši veličastni trojiški cerkvi zopet lepo slovesnost. Naša družba krščanskih žen in mater si je za 20letnico nabavila društveno zastavo, katero so mojstrsko dovršile č. šolske sestre v Mariboru. Za novo zastavo so nabrale domače žene in matere, kakor tudi nekatere iz okoliških župnij v par dneh nad 20.000 K. Ta velikodušnost naših žen in mater je najlepše spričevalo velikih plemenitih in za sv. stvar vnetih src. Še enkrat vsem dobrotnicam: tisočkrat Bog platil! Nova društvena zastava se bo blagoslovila v nedeljo, dne 5. avgusta ob pol 10. uri. Slavnostni govor bo imel naš znani govornik p. Gabrijel iz Maribora. Žene in matere, domače in iz okolice, pridite v obilnem številu!

Novice od Sv. Andraža v Slov. gor. V spomin svoje srebrne poroke sta postavila zakonska Matevž in Ivana Kostanjevec blizu svojega doma na Gibini lepo kapelico sv. Družine. Nista se bala žrtev, v čast sv. Družini sta hotela postaviti nekaj lepega in sta res nekaj trajnega postavila. K slovesnem blagoslovljenju, ki so je že dan poprej daleč okoli oznanjali topiči, je prihitelo veliko domačih in sosednih župljanov. Slovesnost se je pričela na domu s posvetitvijo Kostanjeveve družine presv. Srcu Jezusovemu in to vpricho vse zbrane množice. Marsikatero oko se je porosilo, ko je klečala cela družina pred lepo podobo božjega Srca in se mu izročala z posvetilno molitvijo. Po posvetitvi se je pomikala med pokanjem topičev in navdušenim petjem Marijinih pesmic s kipom 12letnega Jezusa, ki so ga nosile belo oblečene deklice, od doma k kapeli, ki je bila okinčana kakor nevesta na poročni dan. Po blagoslovu kipov Marije in sv. Jožefa in kapelice je domači dušni pastir zbrani množici na srce polagal, kako naj preobrazijo svoje družine v duhu sv. Družine. S petimi litanijami se je končala lepa slavnost, ki bo ostala vsem v najlepšem spominu. Ugledna zakonska Kostanjevec pa naj dočakata še zlatega poročnega dne in še bisernega in še železnega in še in še... — Kakor vsepovsod, tako tudi mi pridno zbiramo za nove zvonove. Pozno smo začeli, šele pred tremi tedni, pa se že bližamo pol milijonu kron. Vse vasi se odlikujejo po požrtvovalnosti, sicer pa Andraševčani vedno radi darujejo za lepoto hiše božje. Tako so pred enim mesecem za svoto 5000 K oskrbeli lep kip Brezmadežne z nastavkom in na mizi, ki se rabi pri vremenskih procesijah okoli cerkve. Fanteki in deklice Marijinega vrtca pa imajo veselje, nedeljo za nedeljo nositi kip Brezmadežne z mizo, na kateri se pri procesiji postavlja monštranca s presv. R. T. — Dva naša moža sta v tujem kraju našla smrt: Jurij Krefl, posestnik v Smolincih, je šel v Neuberg obiskat grob svoje prve žene in tam ob grobu je umrl. Kmet Jožef Toplak se je pa mudil v varaždinskih toplicah in tamkaj nenadoma umrl.

Sijajna cerkvena slovesnost v St. Miklavžu pri Sl. Gradu. Dohod novih dveh bronastih zvonov za tukajšnjo podružnično cerkev Sv. Helene na Graški gori je napolnil tukajšnje farane z nepopisnim veseljem. V nedeljo, dne 15. t. m. smo nova dva zvonova v veličastnem sprevedu od zvokih šentiljske godbe od tukajšnje župnijske cerkve Sv. Miklavža pripeljali k Sv. He-

leni, kjer se je ta dan obhajala tudi lepa nedelja. Naši vrli fantje so postavili z velikim trudom 12 velikih mlajev in tri slavoloke, naša neutrudljiva dekleta pa so vse krasno okinčale. Bil je krasen dan in ljudstva se je nabralo iz celega gorovja toliko, da Sv. Helena še ni videla tolike množice. Pušenikova Mima je pogumno govorila lep pozdravni govor in cerkveni zbor je navdušeno zapel «Večerni zvon» in «Zvonikarjevo». Pri sv. maši in pri nato sledeči procesiji sta se nova dva zvonova v našo veliko veselje že oglasila. Njeno zvonjenje je lepo in ubrano in dela vso čast zvonarni inž. Bühl v Mariboru. Vsa slavnost se je izvršila v najlepšem redu in v splošno zadovoljnost. Srčna hvala našima cerkvenima ključarjema, ki sta celo obsežno slavnost s takim trudom in z ogromnimi osebnimi žrtvami tako lepo priredila, iskrena hvala pa tudi našim fantom in dekletom za njihov veliki trud. Bog jih živil!

Iz gibanja orlovske organizacije v Pamečah pri Slovenjgradu. Vse je vihar razdejal! Tako smo mislili, tako smo tudi čutili v svetovni vojni. S strahom smo opazovali, kako je ta povenjen metal iz tečajev čloka to, kar mu je vsadila v srce dobra krščanska mati in skrbni dušni pastir. Vse je vihar razdejal? Hvala Bogu, ne vse! Naši najboljši so vztrajali in tudi dočakali dneva prebujenja in vstajenja. Po vojni je izdala mala četa mladine geslo: Orel mora izvesti mobilizacijo duš. Tudi pri nas so se mobilizirali vrli mladeniči pred nedavnim v močno falango Orla. Zavedajo se, da bora biti v zdravem telesu tudi zdrava duša. V ta namen imajo redno telovadbo vsako nedeljo po sv. maši. Duševno pa se izobražuje pri fantovskih sestankih.

Posebna cerkvena slovesnost v Dobju pri Planini. Na škapulirsko nedeljo smo obhajali v Dobju posebno slovesnost. Preč. g. dekan Marko Tomažič je pooblaščen od škofijstva blagoslovil novo slikano in prenovljeno našo župno cerkev, tri prenovljene oltarje in nove kipe, in je v svojem globoko zamišljenem govoru prav vzvišeno poveljeval pomen slovesnosti. Cerkev je slikal slikar g. Viktor Bevc iz Celja prav okusno in dovršno, tako da ga njegovo delo najbolje priporoča. Oltarje je prenovil izborni g. Miloš Hohnjec, zidarska dela zunaj cerkve so dovršili domačini. Vsa dela so stala nad 120.000 K, a dobri župljani so vse stroške že popolnoma poravnali in dela in vožnje pri cerkvi storili večinoma brezplačno. V pohvalo dobjsanske župnije omenjamo še to, da se je še v zadnjih treh letih postavilo pri župnišču novo gospodarsko poslopje in naročila dva velika bronasta zvana, ki delata že nad eno leto veselje župljanom. Nikjer pa ni bilo treba delovati konkurenčnemu odboru, vsi stroški so se pokrili s prostovoljnimi doneski.

Vremenska katastrofa. Vinorodni Virštanj, katerega sloves je razširjen tja daleč onkraj mej slovenske domovine, ker je njegovo vino lahko konkuriralo na svetovnem trgu tako glede kakovosti, kakor tudi razmeroma nizkih cen — je vsled toče popolnoma uničen. V ponedeljek po Alekševi nedelji, ko imamo pri sv. Filipu v Veračah cerkveno slovesnost dne 16. t. m. so naenkrat od severozahoda prihrumeli črno-sivi oblaki ter pretli uničiti upe našega kmeta. Da povemo na kratko: toča se vsuje, gnana z vso silovitostjo burje, s tako močjo, da dobesedno omlati vse žito, stolce koruzo in fižol v zemljo, trsje oklesti sploh vsega mladčja ter ga tako onesposobi za več let. Sadno drevje žilostno kaže svoje gole veje kot bi prosilo pomoči... Zraven Virštanja so najbolj prizadeti kraji: Verače, deloma Pecl, Sele, Trebeže in precej tudi Imeno. Ljudje so popolnoma obupani! Kako bi tudi ne! Prebivalstvo imenovanih krajev se peča v pretežni večini z vinarstvom, ki mu daje glavni pogoj za obstanek. Ako se itak zadolženemu prebivalstvu v imenovanih krajih ne priskoči izdatno na pomoč, bo gospodarska katastrofa dosegla svoj višek in kmetija bo šla za kmetijo na boben, kot se je to godilo pred vojno, in kapitalistične pijavke bodo imele zopet ugodno priliko izsesavati v kritičnem položaju se nahajajoče ljudstvo. Apeliramo na vladu, naj tukaj naredi svojo dolžnost in naj se v prvi vrsti vsaj odpišejo davki. Naj se od pristojne politične oblasti pošlje cenilna komisija, da ugotovi na licu mesta dejanski položaj! In najbolj prizadetim kočarjem in viničarjem, ki živijo takorekoč iz rok v usta, naj bi se izposlovala najnujnejša podpora! Vindske cene so se gibale tukaj po kakovosti 3—7 stopinj alkohola od 10 do 16 K liter na delbo, po gostilnah od 24 do 40 K. Delavcem, ki delajo od devetih zjutraj do noči, se plača poleg zadostne hrane 30—40 K, brez hrane 50—60 K. Najbolj si pa ljudstvo vzajemno pri delu drug drugemu pomaga, samo da se večji denarni izdatki zabranijo. In tako je prav! Sloga jači, nesloga tlači!

Pastork ustrešima. Iz Dobove pri Brežicah poročajo: V Selah je doigrala minulo nedeljo smrtna žaloigra med pastorkom in očimom. Očim Franc Škrbec je bil razgrajač, prepeač in sploh rogovilež, ki ni dal pri hiši nikoli miru. Pod skupno streho z očimom je živel tudi pastork Franc Medvedec, katerega je očim večkrat prepeval in ravno usodepolno nedeljo sta se sprla radi puške, katero je očim skril pastorku, a jo je ta našel in v prepiru sprožil proti očimu, ki se je smrtno zadet zgrudil na tla. Pijančevanje, družinski prepiri in pretepi dovedejo prej ali slej do smrtnih družinskih žaloiger.

Gospodarstvo

KAKO SI MISLIJO MINISTRI REŠITEV VINSKE KRIZE.

Vinogradniki v naši državi, posebno v Sloveniji se nahajajo v veliki težavi. Lanski letnik vina je še po ogrom-

ni večini v kletih, a kupcev ni od nikoder. Obdelovanje vinogradov, kolje, galica, žveplo, gnoj in vse drugo je strašno drago. In sedaj še neznan visoki davki! Nihče od malih in srednjih posestnikov jih ne bo zmogel. Beograjska centralistična vlada niti smisla nima, da bi odpravila bedo, ki stopa v vinogradnikovo in viničarjevo hišo. Zanimarjajo nas pri sklepanju trgovinskih pogodb, kjer se gre za izvoz naših vin. Italija, Francija in Ogrska umejo mnogo boljše ščititi tamošnje vinogradnike. Naša centralistična vlada — bodisi demokratska ali radikalna — se razume samo na nalaganje višjih in novih davkov. Zakaj? Ker so ministri po večini sami bankirji.

Sedaj si je nek »strokovnjak«, ali kakor ga Srbi nazivajo »stručnjak« izmisli tole rešitev: »Posekati vinsko trto na parcelah, kjer se lahko poseje ali vsadi kake druge sadeže«. Radikalni poslanec Nedeljković je izjavil našima poslancema V. in Z., da je že pripravljen tozadeven zakonski predlog. Po okrajih in menda tudi po občinah bi se sestavile posebne komisije, sestavljene iz strokovnjakov, koji bodo določili, kjer se vinogradi posekajo, oziroma, kjer se ne smejo več trte saditi. Če bi se ta zakonski predlog res uveljavil, bi bili mnogi naši vinogradniki prizadeti. Ako bo zakon stopil v veljavo, bi morali v Vojvodini vse vinograde posekati. To bi bilo za nas ugodno. A bojimo se, da bi zopet trpeli vinogradniki v Sloveniji, a srske bi ščitili. Kam pa bodo šli iskat kruha naši viničarji?

Priporočam, da se naše vinarske zadruge, kmetijske podružnice in krajevni odbori kmetske zveze pravočasno posvetujejo in stavijo našim poslancem predloge v tej zadevi. V jesenskem zasedanju utegne ta zakonski načrt priti v državnem zboru v razpravo. Z.

NEUSPEHI V SADJARSTVU.

V razgovoru z nekim sadjerejem sem slišal besede, češ, da sadno drevje ne raste in ne rodi več tako kot nekdanj in da se zaradi tega sploh ne splača saditi sadnega drevja. Na mojo pripombo, da dotičnik bržkone ni sadil zanesljive robe preizkušenih sadnih sort, me je začel ostro zmerjati povdarjajoč venomer, da so navodila o vzgoji sadnega drevja, ki jih dajejo razni novodobni ekonomski in kmetijski zavodi vseskozi slaba in nepraktična. Menil je, da je treba držati se pravil starih naših dedov in pradedov, ki so sadili v svoje sadovnjake gozdne divjake ter na ta način vzgojili drevje, ki je ne-le bujno raslo in obilno rodilo; temveč bilo je tudi proti boleznim odporno. Povzdigoval je tudi na vse pretege cepljenje v razkol kot najboljši način cepljenja in sicer zato, ker pride pri tem najboljše les v les. Okulacija po njegovem mnenju ne dopušča takšnega temeljitega združenja cepiča s podlago, vsled česar se tudi ne obnese. Napotil sem se nato k drugemu takšnemu večaku in modrijanu v sadjarski stroki ter ga povprašal za njegovo mnenje v tem oziru. Ta je naziranj prvega v splošnem odobral ter se pristavil, da so neugodne podnebne in vremenske razmere včasih glavni vzrok neuspevanja sadnega drevja. Ako bi hotel iti dalje, bi slišal gotovo še več sličnih govoric na kmetih, kar seveda ne more biti v prid naši sadjereji.

Žalibog, je kmetstvo ljudstvo po nekod še dokaj lahko- verno in naseda različnim kvantom. Poučiti nevedneže bi bilo za splošno sadjerejo izredne vrednosti. Tega pa ni mogoče doseči s predavanji in kmetijskimi časopisi iz razloga, ker se možakarji ne udeležujejo predavanj in ne čitajo kmetijskih časopisov in knjig. Najbolj učinkujoče sredstvo za takšne grešnike v sadjereji je dober vzgled, odnosno razkazovanje na licu mesta v vzorno urejenem sadonosniku. Posestnik lepo rastočega in bogato obloženega sadnega drevja bo svojega soseda — starokopiteža, ki se noč in dan ubija s težkim, toda večkrat brezcilnim delom, najlažje prepričal o nepobitnosti najnovejših pridobitev na polju umnega sadjarstva. V naslednjih vrsticah hočem pojasniti pglavitne vzroke, neuspevanja sadnega drevja.

Nikakor ne ugovarjam dejstvu, da so naši dedje in pradedje vzgojili tu in tam prav lepo sadno drevje, ki je rodilo obilo sadu, toda ne strinjam se s trditvijo, da bi bilo ta uspeh pripisovati edinole njihovi vzgoji. Tudi si ne morem predstavljati, kako bi bilo mogoče, da bi bil gozdni divjak boljši od onega, ki je iz enakega semena in pod enakimi zemeljskimi in podnebnimi razmerami vzrastle v drevesnici. Nasprotno pa je vrednost gozdnih divjakov že vsled tega dvomljiva, ker ne vemo za njih starost, od katere je v precejšnji meri odvisen uspeh sajenja. Vsakemu sadjarju bo znano, da drevo operacijo presajenja tem težje preboli, čim starejše je.

Enako tudi ne moremo razumeti, zakaj, da bi bil način cepljenja v razkol boljši od drugih načinov, če upoštevamo pravilo, da je uspeh cepljenja tem sigurnejši, čim manjša izpade pri tem rana, ne glede na to, da so načini, kakor okulacija i. dr. enostavnejši in lažje izvedljivi.

Vzrok neuspevanja sadnega drevja leži pač vse drugje, kakor mnogoteri domnevajo.

Vsako živo bitje, bodisi žival ali rastlina se razvija le pod neprestanim vplivom prečudežne in nepreračunljive narave do svoje popolne oblike. Vsaka odtegnitev od blagodejnega upliva narave in neupoštevanja večnih naravnih zakonov se na dotičnem bitju strogo kaznuje. Živali in rastline katerih tok je bil izpostavljen skozi daljšo dobo let naravnim zunanjim vplivom, degenerirajo, to se pravi, izgubljajo na svojih prvotnih lastnostih in oblikah.

Če smo torej sadno drevje, najsi je isto izhajalo prvotno tudi od popolnoma pristnega lesnikovega semena odtegovali skozi daljšo dobo let in več potomstev naravnemu živovanju je isto degeneriralo in postalo za razplojevanje novih rastlin nerabno.

Ako hočemo ohraniti prvotna svojstva, je potrebno jemati seme zmiraj od pristne, nedegenerirane matične rastline, dočim povzroča razmnoževanje potom semena od slabičev nadaljno propadanje dobrih lastnosti rastline.

Potomci najplemenitejših jabolk so večinoma največji slabiči, torej za razmnoževanje nesposobni.

Razumljivo je, da je pri vzgoji dreves gledati na vsak način tudi na lastnosti cepičev, kajti tudi od najlepšega drevesa nimamo koristi, ako nam ne donša obilo dobrega sadu. V tem grešijo ponajveč naši drevesničarji, ki delajo v prvi vrsti na to, da pripravijo na hiter način za prodaj sposobno robo, pri tem pa se ne ozirajo na svojstva cepičev, ki morajo biti izbrani ali selekcionirani. To izbiranje ali selekcioniranje cepičev obstoja v večletnem opazovanju, oziroma večletnem zaznamovanju tistih dreves, od katerih jemljemo cepiče in katera so se pokazala kot najbolj rodovitna in za dotični kraj najbolj prikladna. Pri odbiranju cepičev se pa ne smemo zadovoljiti samo z izbiro sort, ampak se je treba ozirati tudi na posameznike ene in iste sorte. Ena in ista sorta se namreč lahko izpreminja pod različnimi zunanjimi in notranjimi vplivi, tako glede rodovitnosti in kakovosti sadja, kakor tudi glede občutljivosti proti različnim boleznim. Celo na enem in istem drevesu se opazajo bistvene razlike.

Kdor se zanima za obnovo našega sadjarstva, naj začne že v tem letu zbirati peške od lesnik (loščic) in selekcionirati drevesa, od katerih misli jemati cepiče. Lesnike se nahajajo na gosto zlasti po bregovih Halož in Pohorja in bodo letos, ko je zlahtno drevje vsled slabega pomladnega vremena slabše nastavilo, vrgle še obilen donos.

Z ozirom na uspevanje sadnega drevja pa igra tudi zemlja precejšnjo vlogo. Vsega obsojevanja vredna navada posameznih sadjarcev je ta, da sade mlada drevesca na tiste prostore, kjer so poprej stala stara drevesa. Kako je le mogoče misliti, da bi tam, kjer smo izkopali staro oslabele drevo, našlo mlado dovolj hrane. Izkopati je torej vselej novo jamo, ter se ne ozirati na škodo, ki jo napravimo s tem na ruši ali trati, kajti ta neznatna škoda se nam pozneje obilo povrne. V navadni, srednjetežki, ilovnati zemlji izkopljamo približno 2 m široko in 60 cm globoko jamo, ki naj ostane dalje časa odprta, da se zemlja dobro prezrači. Nekaj dni ali neposredno pred sajenjem postavimo v njo kol in jo zasujemo tako daleč, da lahko posadimo drevo. Pri tej priliki gnojimo z dobro preperelim gnojem ali kompostom.

Iz navedenega sledi, da je za krepek naraščaj sadnega drevja potrebna predvsem skrbna odbira semena za podlage, kakor tudi vestna in smotrena selekcija cepičev in sejanje dreves v neizčrpna tla, seveda pod ugodnimi podnebnimi razmerami. Neutemeljena je trditev, da dajejo gozdni divjaki edinole najboljše material za vzgojo drevja, kakor je tudi prazna domišljija, da bi cepljenje v razkol bilo najboljšje.

Na seme, cepiče in tla obrnimo torej našo pozornost pri vzgoji sadnega drevja in videli bomo, da bo večina neuspehov izostala.

Vekoslav Štampar.

Mariborsko sejmsko poročalo. Na svinjski sejem dne 20. t. m. se je pripeljalo 85 svinj, 1 koza in 1 ovca. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 800—1100 K, 7—9 tednov 1600—2000 K, 3—4 mesce 2800—3000 K, 5—7 mescev 4800—5300 K, 8—10 mescev 5000—5800 K, 1 leto 7000—8000 K, 1 kg žive teže 90—100 K, 1 kg mrtve teže 110—125 K, 1 koza 1000—1200 K, 1 ovca 1000—1100 K.

Stanje letošnje žetve. Ministrstvo za poljedelstvo je zbralo podatke o letošnji žetvi ter izdalo statistiko o pridelavi pšenice, ječmena, rži in ovsu v posameznih pokrajinah naše države. Po teh podatkih pridelala letos Hrvatska 4.450.000 q pšenice, 694.000 q ječmena, 400.000 q rži, Dalmacija: 194.000 q pšenice, 175.000 q ječmena, 94.000 q rži, 11.000 q ovsu; Slovenija: 550.000 q pšenice, 173.000 q ječmena, 263.000 q rži, 200.000 q ovsu; Vojvodina pridelala letos okrog 4.000.000 q pšenice. Iz Srbije, Bosne in Hercegovine ministrstvo še ni dobilo vseh podatkov o rezultatu žetve, vendar se da sklepati, da bo letošnja žetev za 35% boljša od lanske.

Žitni trg. Vsled velikega dela na polju pri spravljanju žetve vlada na žitnem trgu prilično mrtvilo. Žito se ne dovaja skoro od nikoder, pa tudi kupcev je malo. Vse čaka na končni rezultat letošnje žetve. Za pšenico se že lahko reče, da bo letošnja žetev izpolnila upe, ki jih stavijo kmetje in trgovci na njo. Na vojvodinskih trgih se je že tudi nova pšenica pojavila, pa vendar v neznatni množini ter ni imela nikakega vpliva na razvoj cen. Tudi nove rži je že nekaj prišlo na tržišče. Za izvoz se je kupovala samo koruza, katero zadnji čas zopet izvažamo v Italijo. — Pšeni c a: Stara pšenica se je prodavala po 400—410 D, nova pa po 380—390 D za 100 kg, postavljena na postajo. Večji mlinci se ne kupujejo nove pšenice, ker pričakujejo padanje cen. — R ž: Stara po 350 D, nova pa po 340—350 D. Nove pa je bilo le malo na tržišču, pa še te se je malo prodalo vsled visoke cene. — Ječ m e n: Starega ječmena se sploh ni prodavalo, ker ga je bilo povsod na vseh trgih dovolj ter so mu prodajalci ceno znižali na 300—325 D. Novi ječmen je izvrstne kakovosti ter se ga je veliko prodalo. Plačevali so ga po 250—275 D. — O v e s: so povsod zelo kupovali. Ker so izgledi za novo žetev ovsu še nestalni, je zlasti vojaška uprava nakupila starega ovsu, pa tudi drugi trgovci so ga kupovali, največ za izvoz. Cena je bila 328—330 D za 100 kg. — K o r u z a: je postala cenejša vsled dobrega stanja koruznih nasadov ter zbog manjše potrebe v pasivnih krajih, ki so si z novo žetvijo kolikor toliko za nekaj časa opomogli, da jim ni potreba kupovati koruze za prehrano. Cena je bila med 290 in 305 D. Precej koruze se je kupilo za izvoz. — M o k a: Moke je bilo zelo malo na trgu, ker so že vse stare zaloge izčrpane, temveč pa je bilo trgovcev, ki bi radi moko kupili. Moka iz novega žita v tem mescu še najbrž ne

pride na tržišče. Nularica se je plačevala po 665 do 680 D za 100 kg. — Za otrobe vlada istotako veliko zanimanje ter so se prodavali po 140 do 150 D.

Hmeljarsko društvo v Žaleu, dne 22. 7. 1923. — Vabilo k II. letošnji izvanredni glavni skupščini, ki se bo vršila v nedeljo, dne 29. t. m., ob dveh popoldne v dvorani Roblekov gostilne v Žaleu po sledečem redu: 1. Spopolnitev društvenih pravil. 2. Določitev mezde hmeljarskim obiralcem. 3. O razpošiljanju brzogajnih tržnih poročil. 4. Slučajnosti. Za slučaj nesklepčnosti se bo vršila glavna skupščina eno uro pozneje pri vsakem številu navzočih. Pridite vsi!

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 94—95 din., 100 francoskih frankov stane 5,60—5,70 din., za 100 avstr. kron je plačati 0,1325—0,1335 din., za 100 čehoslovaških K 283—284 din., za 100 nemških mark 0,0235—0,026 din. in za 100 laških lir 413—417 din. V Curihu znaša vrednost dinarja 6 centimov. (1 centim je 1 para). Od zadnjega poročila je vrednost dinarja padla za 20 točk.

Dopisi.

Sv. Anton v Slov. gor. Pri nas smo v nedeljo, dne 22. t. m., slovesno obhajali 20letnico dekliške Marijine družbe. Pozno pridigo je imel č. g. P. Mihael od Sv. Trojice, slovesno sv. mašo pa domači č. g. župnik. Po službi božji se je vršil na prostoru pred cerkvijo velik dekliški shod. Poleg domačih so mnogoštevilno došle družbenice od Sv. Trojice in od Sv. Benedikta; tudi ostalo ljudstvo se je udeležilo shoda. Župnik Gomilšek je vnmal dekleta, kako bi naj zanesle v dekliške vrste Marijino plemenitost, nežnost, ljubeznjivost in čistost Marija Poljanec (Sv. Anton) je našla dobroto, ki jih je donášala Marijina družba dekletom. M. Močnik, M. Paluc in R. Bezjak so deklamirale. Ana Tomažič (Sv. Benedikt) je razložila, kakšne sadove naj bi prinašali shodi. O pomenu izobrazbe in shodov sta govorili v dvogovoru O. Fekonja in Iv. Mlinarič (Negova). Al. Ploj (Sv. Benedikt) je razložila, kakšna mora biti dobra gospodinja. Franca Močnik je zaključila shod z zahvalo Mariji, ustanoviteljem in voditeljem družbe. Vmes je lepo popeval domači mešani zbor. Shod je postal veliko krasnih misli in načrtov. Naj ne ostane brez sadov. Po shodu so benediške Orlice pokazale s spretno telovadbo, kako lepa je orliška organizacija. Popoldne je v cerkvi govoril dekletom župnik Gomilšek. Cela prireditve je bila dostojna proslava 20letnega jubileja in je gotovo vse družbenice utrdila v ljubezni do Marije in do vzvišenih ciljev marijanske organizacije. Čvrsto naprej po začrtani poti!

P. n. občinstvo se ponovno opozarja, da upravištvo na vprašanja brez priložene poštnine ne odgovarja.

Banca Adriatica Trieste. Objava. Na občnem zboru delničarjev, ki se je vršil 14. julija 1923, se je na podstavi odobritve bilanc za poslovna leta 1921 in 1922 in na poročilo upravnega odbora, da so pasiva absorbirala družbeno glavnico, sklenila obnova glavnice do Lir 15.000.000.— potom emisije 75.000 komadov novih delnic v nominalni vrednosti po Lir 200.— s pravico participacije na dobičku od 1. januarja 1923 naprej. Te delnice se dajo v svrhu opcije na razpolago starim delničarjem v razmerju ene nove za eno staro delnico, katero posedujejo in sicer proti plačilu Lir 200.— za vsako novo delnico. V smislu gornjega sklepa občnega zbora, ki je postal pravomočen z odobritvijo od strani vlade, opozarjajo se gg. delničarja zavoda Banca Adriatica Trieste, ki se hočejo poslužiti podeljene jim pravice na subskripcijo novih delnic, da se morajo te pravice poslužiti do vstevši 4. (četrtga) avgusta t. l. Svoje stare delnice morajo z lastnoročno podpisanim popisom delnic v dveh izvodih predložiti pri sedežu Banca Adriatica Trieste, via St. Nicolo št. 9, in pri njenih podružnicah v Zadru in Opatiji ali pri Jadranski banki v Beogradu in njenih podružnicah Bled, Cavtat, Celje, Dubrovnik, Ercegnovi, Jelsa, Jesenice, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Prevalje, Sarajevo, Split, Šibenik in Zagreb, ali pri Adriaticke Bank na Dunaju. Obenem morajo za vsako delnico, ki jo hočejo subskribirati, vplačati iznos od Lir 200.— (dvesto). Proti predložitvi delnic na gornji način in proti omenjenemu vplačilu se jim bo izročilo začasno potrdilo (medjutomnica) za naše delnice, ki jih bodo subskribirali v smislu gori omenjenega sklepa občnega zbora. To začasno potrdilo se jim bo svoječasno zamenjalo za delnice, glaseče na prinosca. Stare delnice, ki se bodo predložile v svrhu izvršitve opcijske pravice, se bodo odvzele in uničile ter zamenjale z začasnim potrdilom za subskribirane nove delnice, kakor tudi z bonom, na temelju katerega se bodo mogle pri gori navedenih subskripcijskih mestih brezplačno prevzeti delnice Jadranske banke a. d. Beograd s kuponom za leto 1923 v razmerju ene delnice Jadranske banke Beograd za eno staro delnico Banca Adriatica Trieste, in sicer od 5. do 31. avgusta 1923. Oni delničarji Banca Adriatica Trieste, ki se ne nameravajo poslužiti opcijske pravice, morajo predložiti svoje stare delnice z lastnoročno podpisanim popisom delnic v dveh izvodih do vstevši 4. (četrtga) avgusta t. l. Stare delnice, ki se bodo predložile, se bodo odvzele in uničile ter zamenjale z bonom, na temelju katerega se bodo mogle pri gori navedenih subskripcijskih mestih brezplačno prevzeti delnice Jadranske banke a. d. Beograd s kuponom za leto 1923 v razmerju ene delnice Jadranske banke Beograd za eno staro delnico Banca Adriatica Trieste, in sicer od 5. do 31. avgusta 1923. — Trst, dne 22. julija 1923. — Upravni odbor Banca Adriatica Trieste.

Podčetrtek. Tukaj se je naselil Med. Univ. Dr. L. Jaeger in ordinira dnevno za notranje bolezni, posebno za jetiko (tuberkulozo) kirurgijo porodništvo, tudi popravlja zobe. Ordinira v hiši lekarne št. 16. 764

Somišljeniki inserirajte!

Pokusiti je treba razne vrste testenin »Pekatete.« Temu dišijo ene, drugemu druge, akoravno so izdelane vse iz enega testa.

»Pekatete« najcenejše testenine. To potrjujejo vse gospodine, ki so napravile poskušnje s tem, da so skuhale ob enem te in druge. »Pekatete« so se vedno zelo nakuhale.

Draginja skokoma narašča, kljub temu pa se vsled ugodnega stanja dinarja kupi vseh vrst manufakturno in modno blago po priznanih nizkih cenah pri vsem dobro znani in priljubljeni tvrdki Franc Mastek, Maribor, Glavni trg 16. Prepričajte se!

Lepota? Svežost mladosti? Priljubljena vnanjščina? Vse to si lahko prihranite in zabranite prerano ostarelost edino z racionalnim negovanjem vašega obraza, vašega telesa, vaših las in zob! Izvanrednega delovanja so že čez 25 let priljubljeni Elza-preparati za negovanje lepote: Elza-obrazna in kožo obvarujoča pomada (2 lončka s pakovanjem in poštino 25 dinarjev), Elza-pomada za rast las (2 lončka s pakovanjem in poštino 25 dinarjev), Elza liljno milo lepote (4 kose s pakovanjem in poštino 35 dinarjev) in drugi Elza-preparati kakor Elza cvet za lase, Elza-voda za usta, Elza-kolonska voda itd.; adresa: Lekarnar Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatrž št. 341, Hrvatsko.

Dobro uro imeti je želja vsakega človeka, ker vsaki ve, kako neugodno, ako se ne ve nikdar pravega časa. Znana tvrdka ur H. Sutner, Ljubljana, št. 992, Slovenija, zahvaljuje svoj dober glas resničnosti, da vsaka njena ura ima natančni in trajni stroj. Kdor kupi pri Sutnerju uro, je siguran, da poseduje najboljši stroj, ter si prihrani s tem jezo in popravilo. Krasen cenik tvrdke Sutner vsebuje še veliko izbiri tudi razne druge zlatnine in srebrnine ter drugih sličnih potrebščin.

Vozni red, veljaven od 1. junija 1923 se dobi v Ciri- lovi tiskarni. Cena komadu 1 dinar, po pošti 40 par več. Poleg južne železnice so objavljene še sledeče proge: Celje—Dravograd, Ljubljana—Kamnik, Ljubljana—Jesenice—Trbiž, Kranj—Tržič in Jesenice—Bohinjska Bistrica. Priporočamo ga zlasti turistom, ker zavzema vsled svoje ročne oblike jako malo prostora.

Strojarija A. Wutolen

Maribor, Loška ulica 18.

Izdelovanje vseh vrst kožuškovine, jerhovine, belega, modrega, črnega in rjavega usnja po najnižjih dnevnih cenah.

Zlata kolajna. Odlikovan 1922. Zlata kolajna.

Prvi električni zavod za emajliranje pločevine

JOSIP ŠKOF

črkoslikar, ličar in pleskar

Tržaška 8 Maribor Tezno 12

Trpežno emajliranje koles, avtomobilov, šivalnih in pisalnih strojev, otroških postelj, železnega pohištva, nagrobnih križev itd. v vseh barvah, kakor tudi strokovnjaška izvršba vseh v pleskarsko, ličarsko in črkoslikarsko obrt spadajočih del.

Vsa dela se izvršijo točno in po najnižji ceni.

MALA OZNANILA.

Mizarski učenec se sprejme. Vrbanova ulica 26. 791 2—1

Čevljarski vajenec se takoj sprejme. Marčec Franc, Tattenbachova ulica 16, Maribor. 772

Učenci se sprejmejo pri tvrdki Josip Skof, črkoslikar, ličar in pleskar, Maribor, Tržaška cesta 8, Tezno 13. 783

Zidarji se takoj sprejmejo. Vprašati je pri stavb. Rojs v Ormožu. 763

Osemletni fant se odda za svojega. Maribor, Aleksandrova cesta 48-I. 773

Vzornopošten invalid sprejeti želi v najem ali na račun dobro idočo gostilno. Naslov v upravnistvu pod števil. 774

Pri župnem uradu v Framu se odda služba organista (najraje kakemu rokodelcu). 787

Išče se za večjo kmetijo poštena in pridna kuharica, ki zna za več oseb samostojno kuhati. Starost od 28 do 40 let. Plača po dogovoru. Nastop 1.—15. sept. Ponudbe je poslati: Nadučitelj pri Sv. Lenartu, Slov. gor. 762 2—1

Zanesljiv viničar s 3—4 delovnimi ljudmi za posestvo v Rošpohu se sprejme. Vpraša se v tovarni usnja Ant. Badlca nasl. Maribor. 738 2—3

Pekarna Zavodnik, Guštanj, išče vajenca. Učna doba tri leta, z obleko 4 leta. 737 2—2

Pridno in pošteno dekle za pohišna dela in kuhinjo sprejme takoj trgovec A. Preaz v Rogatcu. 731 2—2

Sodarske pomočnike sprejme v trajno delo pri dobri plači, prosti hrani, stanovanju in perilu Franc Repič, sodrski mojster, Ljubljana, Trnovo. 740 4—2

Oženjen invalid, 33 let, z enim otrokom, govori in piše slovenski, hrvatski (tudi cirilico) in nekaj nemško, izvežban v vseh kmetijskih strokah, na roko in stroj, išče službo kot pomočnik pri gospodarstvu, hišni hlapec, nadzornik, kočijaž ali konjski hlapec za lahka dela, tudi kot majar v modernem hlevu. Ozira se samo na stalno mesto. Nastop takoj, ali poznej. Naslov v upravi. 742 3—3

Zamenjam za kolo en fotoaparati 13 krat 18 in dobro ohranjen za vso pripravo. Dogovori se lahko pismeno. M. Fajt v Brezovci 87, pošta Sv. Barbara v Halozah. 746 2—2

Proda se posestvo, tri orale zemlje, njive, sadonosnik in gozd. Poslopje zidano in opekno pokrito. Veliko rude apnenca, se lahko apno že. Lešnik Martiz, Sp. Voličina 17, p. Sv. Lenart v Slov. g. 741 2—2

Hiša z gospodarskim poslopjem in 26 oralov zemlje na Frankolovem, tik glavne ceste se po ceni proda. Vpraša se pri Franci Polensek na Frankolovem ali pa pri posestniku Filipu Kitek v Brezju pri Oplotnici. 750 2—2

Proda se malo posestvo, tri četrt ure hoda po bližnici, od rudokopa Hrastrnik, 10 minut od farne cerkve Dol pri Hrastrniku. Posstvo meri 7 oralov gozda, 3 orale njiv in travnikov. Redi se lahko kraja, 10 do 12 glav drobnice in par prašičev. Hiša in zraven pripadajoče gospodarsko poslopje je zidano in v dobrem stanju. Natančneja pojasnila daje lastnik Mihael Deželak, v Krištandolu 40, pošta Dol pri Hrastrniku. 742 3—1

Lepa novozidana hiša, z dvema prostima stanoma, prostor za hlev itd., pol ure od Maribora, na glavni cesti v ravnini, z vrtom in nekaj zemljiščem takoj po sobstveni ceni proda Franc Podlipnik, Maribor, Tezno št. 37. 756 3—2

Dam v najem žago in mlin na več let. Vse v dobrem stanju ter pri močni in stalni vodi. Franc Wernig, Sp. Hoče št. 62. 786

Otročji voziček, huta, ledenjak in razno drugo pohištvo se proda v Mlinski ul. 3. 785

Proda se malo posestvo, pet oralov zemlje in vse kar stoji in leži. Pol ure od Maribora. Tezno 43. 776

Vojteh Tach, podobar in pozlatař, Osek št. 24 pri Sv. Trojici, prevzame vsakovrstna cerkvena in domača v stroko spadajoča dela: altarije, podobe itd. 768 2—1

Proda se posestvo s hišo ter gospodarskim poslopjem, 6 orala zemlje, eno uro od Maribora. Rošpah št. 131. 779

Prodajam z naredbo ministrstva za trgovino in industrijo, uprava za varstvo industrijske svojine od 1. VI. 1923 br. 6804 - P 969-22, podeljeni mi patent za acilensko napravo z avtomatskim regulatorjem, ter z njim združene dolžnosti in pravice. Ponudbe se pošljejo na Ivana Androlič, Strigova. 780 3—1

Posestvo na zelo lepem kraju 10 minut od postaje, stara goštilna, poslopje sposobno za kakšno tovarno, skupaj 4 orale zemljišča, vrta, sadonosnika, travnika in njiv, se takoj proda pod ugodnimi pogoji. Vincenc Geršak, Rogoza pri Hočah. 771

Lepa hiša s 3/4 orala posestva in takoj prostim stanovanjem, 3/4 ure peš od Celja in 7 minut od drž. kolodvora, se radi razmer takoj proda. Ponudbe pod 1. avgust 1923 na Aloma Company, anončna družba, Ljubljana, Kongresni trg 3. 765

Vinogradsko posestvo z letošnjim pridelkom vred se proda. Pri vinogradu je hiša in gospodarska poslopja, njive, travniki, sadonosniki in gozd, skupaj 8 oralov. Več pove I. Höningmann, Loče pri Poljčanah. Znamka za odgovor naj se priloži. 766 2—1

Na prodaj. Dve enonadstropni hiši v Mariboru. Zraven 1000 kv. m stavbena parcela. Hiši ste popolnoma moderno zgrajeni, imata 14 stanovanj in dva lokala. Eno stanovanje kupcu takoj na razpolago. Naslov v upravnistvu. 748

Hiša z vrtom, 4 stanovanji njivo in svirjskim hlevom, se v Studenih pri Mariboru, Kralja Petra cesta 26 po ceni proda. Stanovanje z nakupom takoj prosto. 752 2—2

Posestvo na Teznu pri Mariboru s hišo (takoj stanovanjem, 5 oralov polja, s pridelki vred. skupaj ali deljeno na prodaj. Ponudbe s priloženo znamko za odgovor pod »Tezno« na Mar-Stan, Maribor, Rotovski trg 1. 793

Lepo posestvo s hišo, gospodarskim poslopjem, 16 orali zemlje, obstoječe iz njiv, gozda, travnikov se proda v Cirkevcah pri Pragerskem radi bolezn. Hiša leži v prometnem kraju, blizu farne cerkve in je tudi zdaj v hiši trgovina. Cena 1 milijon kron. Kdor želi kupiti, naj se oglasi pri g. Barbari Salamon, Sp. Nova vas št. 27 pri Slovenski Bistrici. 708 4 3

Proda se umetni mlin na stalni močni vodi, pekarna z branjarjo in gospodarsko poslopje z svojo električno lučjo, štirje vrtovi. Proda se pekarna z dvema vrtoma tudi posebej. Pridela se 11 hl vina in 28 hl jabolčnika. Košnje za eno govedo, cena ugodna. Naslov v upravnistvu. 713

Tri nove enovprežene vozove proda Vinko Bežjak, kovač, Tezno. 607 3—1

Hiša na prodaj. Obstoječa iz 4 stanovanj, električna razsvetljava, pri glavni cesti, 10 minut od mesta Celje, Gaberje, zraven je čez en oral zemlje ali še več, kakor je kupcu ugodneje, nekaj gospodarskega poslopja, pripravo za ka kega obrtnika; proda se po ugodni ceni zavoljo preselitve. Izve se pri Jos. Verbnik, tesarski mojster, Gaberje 134 Celje. 163

Jezus roma. 10 priprostitih pesmi k blagosl. križa, kapele, k poroki, pogrebu itd. Cena za Slovenijo 1 izvod 10 din., v Ameriko 5 izvodov 1 dolar. Razpošilja v avgustu t. l. organizist Rozman, Vel. Nedelja. Kupi se vinogradsko posestvo v bližini Maribora. Nasl.: Ivanka Resman, Lesce pri Bledu. 777 2—1

Pozor! Železnato kina vino, najboljši sredstvo proti slabokrvnosti, najfinije ribje olje, zelodene kapljice, trpotčev sok, angleški balzam, švedske kapljice, tinkturo zoper kurja očesa, redilni prašek za živino, protinski cvet proti trganju in vsa druga zdravila za ljudi in živino ima v zalogi nova lekarna »Pri križu« Mr. Gradišnika v Celju, Cankarjeva cesta v bližini davkarije. Razpošilja se tudi po pošti in zadostuje samo dopisnica kot naročilo. Cene najnižje, kakovost izvrstna, postrežba točna. 732 3—2

LES

orehov in jesenov kupuje

M. OBRAN

električna žaga

Maribor, Tattenbachova ulica 792 10—1

Tridesetletni revmatizem ozdravil! Vsakemu bolnika povem zastoj, s čim in kako se naj ravna. Alojz Oberčkal, Šostanj, poštneleže. 747 4—1

Vabilo na občni zbor Ljudske posojilnice, r. z. z n. z v Oplotnici, ki se vrši dne 29. 7. 1923, ob 8. uri zjutraj v posojilničnih prostorih. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za 1. 1922. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti. Ako občni zbor ob navedeni uri ne bi bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje drugi ne glede na število navzočih zadruženikov. 788

Vabilo na občni zbor hranilnice in posojilnice pri Sv. Jurju ob juž. žel., r. z. z n. z. kateri se vrši dne 5. avgusta t. l. ob 8. uri zjutraj v posojilniških prostorih. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Čitanje revizijskega poročila. 3. Odobritev rač. zaključka za leto 1922. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti. Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in pri istem dnevnem redu drug občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov. 778

Nadgeometer

ADOLF GÖTZL

obl. aut. civ. zemljemerec, MARIBOR,

Aleksandrova cesta 55, prevzema vse v svojo strogo spadajoče meritve, parcelacije itd. 699 4—3

Priznana najboljša pekleneske kose

(Höllensenten)

priporoča založnik in samoprodaja te znamke za Jugoslavijo tvrdka F. S. Škrabar, Višnja gora. Preprodajalcem ugodne cene! 8—15 523

CEMENT

nosilci (travérze) vedno v zalogi in v vsaki množini ter najnižji ceni pri

Franc Drosenik, Poljčane. 10 431

Kava, sladkor, riž in vsake vrstne špecerije se od danes naprej za skoraj 10% ceneje prodaja v špecerijski trgovini

SIRK, MARIBOR

Glavni trg, Rotovž.

Kupi tudi suhe gobe in kumare 730

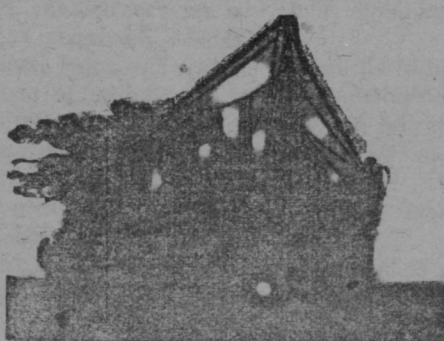
Hamburg — Amerika Linija

in United American Lines Inc.

Filijalka

SIMON KMETEC, LJUBLJANA

Kolodvorska ulica števil. 26.

Sprejema potnike v južno in severno Ameriko, izdaja točna pojasnila in prodaja vozne liste.

Odhod iz Ljubljane vsaki teden.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo

J. G. Drašković

ZAGREB »B« Cesta pri državnem kolodvoru ZAGREB

Podružnice: Beograd, Balkanska ulica 25, — Sušak: Jovo Gj. Ivošević, Karolinka c. 160. — Split: Ante Buić, Dioklecijanova obala 13. — Gruz: Ivo Lovričević. — Bitolj: Gjorgje J. Dimitrijević & Komp. Bulevard Kralja Aleksandra 187. — Vel. Bečkerek: Dušan Lj. Mihajlović, Trg Kralja Petra 4. 55

Potnike do Hamburga spremlja družbeni uradnik.

OGLAS.

(Nabavka sena i slame).

Na osnovu naređenja Gosp. Ministra Vojnog i Mornarice E. P. broj 3261 od 1. maja, održat će se na dan 20. (dvajsetog) avgusta u 11 časova pre podne javna usmena licitacija za nabavku sena i slame i to:

1. Za garnizon Ljubljanski 600.000 kilogr. sena i 270.000 kilogr. slame kod intendature Dravske divizije u Ljubljani (Kasarna vojvode Mišića objekt XIV.) na dan 22. avgusta t. god.

2. Za garnizon Mariborski 600.000 kilogr. sena i 260.000 kilogr. slame kod Komande vojnog okruga u Mariboru (Dravska kasarna, soba 17) na dan 20. dvadesetog avgusta t. g.

3. Za garnizon Celjski 60.000 kilogr. sena i 40.000 kilogr. slame komande vojnog okruga u Celju na dan 18. avgusta ove godine.

4. Za garnizon Slov. Bistrica 250.000 kilograma sena i 90.000 kilograma slame, kod komande mesta Slov. Bistrica na dan 16. avgusta 1923. godine.

Isporuka sena i slame najdalje do novembra 1923. god., a može se predati i ranije.

Kaucija 5 odsto polaže se u gotovom novcu ili vrednostnim papirima po odredbama čl. 88, Zakona o drž. računovodstvu na dan licitacije do 10 časova pre podne na kasarna navedenih komanda gde će se licitacija održati.

Uslovi po kojima će se ove licitacije izvršiti, mogu se viditi svakog dana pre i posle podne u kancelarijama označenih komanda.

Svaki ponudjač (licitant) ima da preda na dan licitacije predsedniku komisije pismeno svedočanstvo nadležne trgovačke komore u svojim preduzimačkim podobnostima kao i uverenje u tome, da je svoju zadnju prijavio poreskim vlastima i platio porez za tekuće tromesečje.

Pozivajo se zainteresovani, da prisustvuju ovim licitacijama.

Iz kancelarije intendature Dravske Divizijske oblasti E.-broj 10.501. od 9. jula 1923. god.

Naznanilo.

Naznanjam, da sprejemam zastopstva in zagovorništva v kazenskih zadevah v pisarni g. notarja dr. Barle-ta v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 14 vsak dan od 9—12 ure dopoldne.

Aleksander Ravnikar,
višji sodni svetnik v pokouju.

NAZNANILO.

Naznanim, da ob nedeljah ne ordiniram več v Podčetrtku, ampak samo v Celju, Ljubljanska cesta šte. 2 (Narodni dom) I. nadstropje.

Dr. Emerih Breschar,
zdravnik in zobozdravnik.

757 3-1

Razglas.

Občina Sv. Pavel pri Preboldu odda svojo gostilno in mesarijo za dobo treh let v zakup z . II. 1924, z enonadstropno hišo, vrtom, mesnico, ledenico, hlevi itd.

Gostilna je tik farne cerkve, ob okrajni cesti, v živahnem in prometnem kraju, pol ure od kolodvora, z električno razsvetljavo.

Ofertalne ponudbe sprejemajo se do 15. avg. 1923. Natančnejši pogoji se zvedo vsak pondeljek ali četrtek pri županstvu.

759 3-1

Pozor!

Lepo posestvo se bode prodajalo na prostovoljni javni dražbi na Planini pri Raki, okraj Krško dne 15. avgusta t. l. Posestvo leži na najlepši legi, ter obstoji iz najboljših njiv, lepega šadrega vrta, z dobrim gospodarskim poslopjem, travnikom in več hektarov lepega gozda. Natčnejša pojasnila daje lastnik

770 2-1

Vinko Gregl, trgovec v Brežicah.

Najboljše inserirate v „Slov. Gospodarju“!

Molitvenik, najboljši in najcenejši, je dr. Zdešarjevo »Navodilo za pravo pobožnost do Matere Božje.« — Cena vezanemu izvodu šest dinarjev po pošti en dinar več. — Dobi se v TISKARNI SV. CIRILA v Mariboru, pri Slogi v Ljubljani na Poljanskem nasipu 10. in po drugih knjigarnah. Kdor kupi skupaj vsaj 10 izvodov, dobi 15% popusta.

660

Mlatilnice 11.500 K.

Čistilni in vsi drugi poljedelski stroji čisto po nizkih cenah se prodajajo, dokler zaloga traja.

Jakob Pučko, Budina-Ptuj

Prodajalna in skladišče: Panonska cesta 15. Ptuj, nasproti opekarne gospe Celotti.

775

Iesernig-ova škropilnica

je dosedaj najbolj priljubljena in torej najboljša škropilnica za uničevanje peronospor. — Ker se jo posnema, se opozarjajo cenjeni vinogradniki, da je ona prava, ki nosi poleg stoječo varstveno znamko. — Ta znamka je za celo JUGOSLAVIJO uradno prijavljena. Edino zastopstvo za Slovenijo:

F. ZINAUER, Maribor, Aleksandrova c. 45/II.

DEŽNIKARNA JOS. VRANJEK

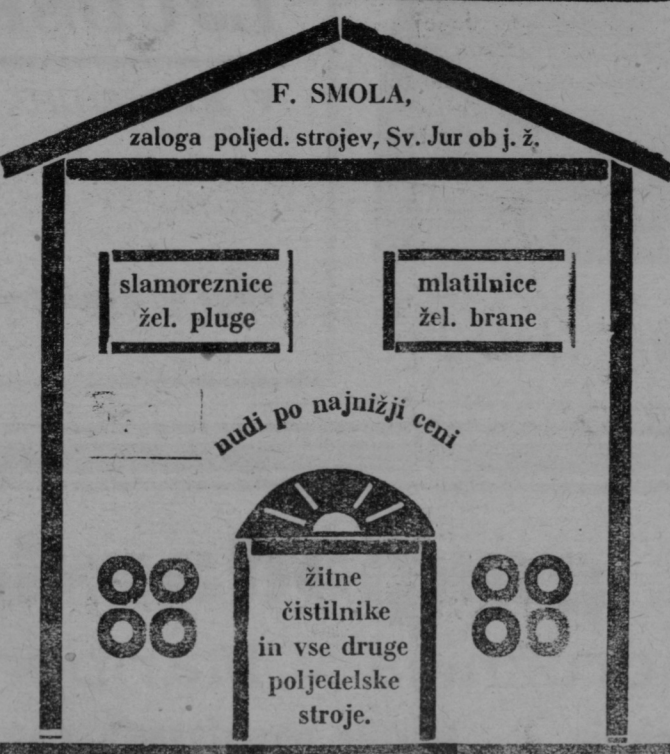
Kralja Petra c. 25 **CELJE** (Bivša graška mitnica) 2-149

priporoča svojo bogato zalogo **dežnikov** domačega izdelka po najnižjih cenah. Sprejema in izvršuje vsa popravila točno in solidno.

KORANIT

najboljši material za pokrivanje streh. - Prevzamem tudi črno-pokrivaška dela, strehe iz lesnega cementa in strešne lepenke. Skladišče: **MAKS USSAR, Maribor** Gregorčičeva ul. 17.

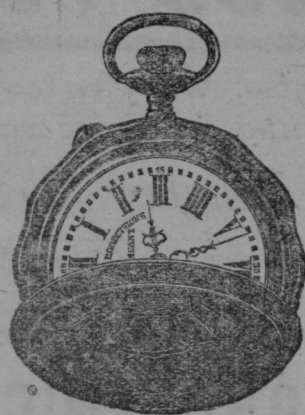

Mlatilnice.

vevnike, slamoreznice, pluge nudi Kmetijska zadruha v Ptuj. Oglejte si zalogo in prepričajte se o nizkih cenah. — Zadruga posluje s strankami ob delavnih dopoldne.

616

MURA

je stvar zanesljivosti, ker pri kupovanju nikdar ne morete vedeti za koliko se bo zvišala cena od skoraj potrebnih popravil. Od ponovnih izdatkov pazite samo, ako imate garancijo za popolno dobro vrsto strojev. — Tvrška SUTTNER, kot jugoslovansko skladišče lastne švicarske tvornice ur nudi Vam vedno veliko zbirko samo prvovrstnih ur v vseh cenah! — Predvsem znamka »IKO«! Švicarska tvornica jamči Vam za dobroto stroja. Zahtevajte bogato ilustrovani cenik, v katerem najdete ure za gospode in gospe, iz zlata in srebra, nikla itd. v vsaki ceni, ravnotako zapestne ure, budilke, dalje verižice, obeske in različni nakit. Pošljite za ta cenik samo 2 dinarja.

Odpošiljalna tvrdka ur **H. SUTTNER** Ljubljana 992 Slovenija.

Imaš ti solčne pege, zajedavce, nabore, ogerce?

Uporablaj **ELZA OBRAZNO POMADO!**

Ali želiš imeti lep vrat, obraz in roke?

Uporablaj **ELZA OBRAZNO POMADO!**

Ali so ti roke in obraz očistljivi v zimi in vetru?

Uporablaj **ELZA LILJNO-MLEČNO MILO!**

Ali želiš imeti kožo belo, mehko, čisto in zdravo?

Uporablaj **ELZA LILJNO-MLEČNO MILO!**

Ali se tožiš na izpadanju las, prhuta in osivelosti?

Uporablaj **ELZA POMADO ZA RAST LAS!**

Ali želiš bujne, mehke in lepe lase?

Uporablaj **ELZA POMADO ZA RAST LAS!**

Ali hočeš biti in ostati lep? Ali hočeš biti povsod rad viden? Ali hočeš, da te veseli tvoja slika v zrcalu? Poskusi prave Feller-jeve Elza preparate in kmalu bodeš rekel tudi ti kakor vsi:

TO JE ONO PRAVO!

Išči v vseh poslovnica samo prave Elza-preparate od lekarnarja Feller-ja. Naročiš naraavnost, tako stane s pakovanjem in poštino če denar naprej ali po povzetju: 2 velika porcelanasta lončka Elza-obrazne pomade 25 din. 2 velika porcel. lončka Elza-pomade za rast las 25 din. 4 velike kose Elza liljnega mlečnega mila 35 dinarjev.

Različno: Liljno mleko 6 dinarjev; brkomaz 3 dinarje; najfinejši Hega-puder dr. Klugerja v velikih originalnih škatljah 15 dinarjev; najfinejši zobni prašek »Hega« v patent-dozah 10 dinarjev; puder za dame v vrečkah 2 dinarja; zobni prašek v škatljah 3 dinarje, v vrečkah po 2 dinarja; sachel (dišava) za perilo 3 dinarje; šampon za lase 2 din.; rumenilo za obraz 12 pismov 12 dinarjev; najfinejše parfeme od 15 dinarjev dalje; cvet za lase 20 dinarjev; Elza-katranovo milo 5 dinarjev. Za različne predmete se pakovanje in poština posebej računa.

Na te cene se računa še 5 odstotno doplačilo. Naročilna pisma adresirati:

Lekarnar **EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA** Elzatr št. 341, Hrvatsko.

K. & R. JEŽEK, MARIBOR

Melje šte. 103.

Izvršujemo vse vrste poljedelskih strojev,

kakor: pluge, brane, valje, kultivatorje, sejalne stroje, okopače, kosilne stroje, mlatilnice za ročni, vitelni in motorni pogon, motorje na bencin in sesalni plin, parne lokomobile, slamoreznice, reporeznice, drobilne mline, koruzne robkarje, sadne mline, žitne čistilnice, vinske preše, mline za grozdje, sesalke, kotle, parilnice itd.

Kompletne žage, mline, opekarne, armature za krožne peči in sploh vse dele transmisij za tovarne.

Lastna moderna livarna železa in kovin.

Cene zmerne!

Zahtevajte prospekte in ponudbe!

Umetno in naravno bosansko in francosko mlin-sko kamenje.

302

Staro robo vseh vrst

kakor litino, železo, medenino, baker, cinkove, suknene in papirnate odpadke, kosti i.t.d. kupuje po najvišjih cenah

Jakob Zagode, Maribor, Tržaška cesta 5.

Cunje za čiščenje strojev se v vsaki množini oddajo.

LJUDSKA POSOJILNICA V CELJU

pri „BELEM VOLU“

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje počenši s 1. julijem 1923 po:

6% brez odpovedi,
6 1/2% proti enomesečni odpovedi,
7% proti trimesečni odpovedi,
7 1/2% proti šestmesečni odpovedi,
8% proti enoletni odpovedi

od dneva vloge do dneva dviga. Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica sama.

Na drobno!

Na debelo!

Manufakturno blago

po najnižjih cenah pri trdki

IVAN KOS, CELJE,

Prešernova ulica št. 17.

586

Na drobno!

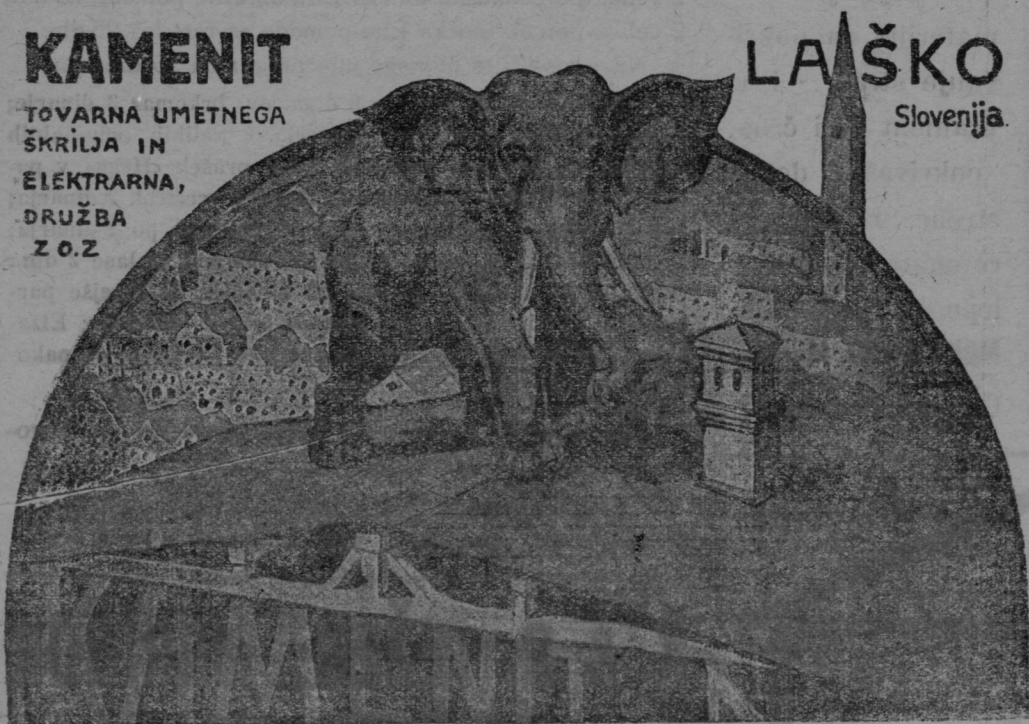
Na debelo!

KAMENIT

TOVARNA UMETNEGA
ŠKRILJA IN
ELEKTRARNA,
DRUŽBA
Z.O.Z.

LAŠKO

Slovenija.

Somišljeniki širite naše liste!

KUPUJE

se vedno le najboljše in najceneje za domačo potrebo vsakovrstno manufakturno, kakor tudi tekstilno blago pri stari in zelo znani trdki

KAROL WORSCHÉ

Maribor, Gosposka ulica št. 10.

!!! Perje za postelje !!!

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU

PRIPOROČA SLEDEČE MOLITVENIKE:

a) Za otroke

Kvišku srca po Din. 27, 36, 39 in 40.
Rajski glasovi po Din. 38, 50 in 52.
Prijatelj otroški po Din. 6.50 in 7.50.
Ključek nebeški po Din. 20, 30.
Angelj varih po Din. 11.

b) Za odrasle

Bogomila po Din. 15, 22, 25.
Pobožni kristjan po Din. 12.
Češčena Marija po Din. 14, 48, 60.
Marija varhinja po Din. 10, 36.
Sv. Alojzij po Din. 15, 34.
Nebeška naš dom po Din. 42.
Skrb za dušo po Din. 15, 22, 30.
Sv. ura (velike črke) Din. 12, 15, 36.
Mali duhovni zaklad (velike črke) D 12.
Marija Kraljica po Din. 42.
Venec pobožnih molitev po Din. 40.

Venec pobožnih pesmi Din. 15.

Sv. Pismo, Evangelji in Dejanja apostolov po Din. 10.

Kvišku srca! Pesmarica (zl. obr.) D. 15.
Premišljevanja za celo leto I. in II. del.
Din. 32.

Družba vednega češčenja. 2 molitveni ur.
Din. 3.

Kratko navodilo za pobožnost M. B.

Kraljice src Din. 5.

Vir življenja Din. 18.

Duša popolna Din. 20.

Duša spokorna Din. 20.

Bog med nami Din. 12.

Večno življenje (rdeča obr.) Din. 24.

(zlata obr.) Din. 33.

Slava Gospodu Din. 18.

Nebeška hrana I. in II. del Din. 15.

Priprava na smrt Din. 16.

P
O
Z
O
R

Tudi Vi se boste prepričali, da je v Vašo korist, ako si ogledate najprvo

velikansko manufakturno zalogo
trdke

Alojz DROFENIK
„pri Solncu“

CELJE, GLAVNI TRG 9

predno kupite oblačilo.

Stalno velika zaloga vsakovrstnega inozemskega oblačilnega blaga.

Za obilen obisk se priporoča **Alojz Drogenik.**

V
A
Ž
N
O

SPODNJEŠTAJERSKA LJUDSKA POSOJILNICA

V MARIBORU, STOLNA ULICA šte. 6, reg. z. z n. zav.

obrestuje od 1. novembra 1922 naprej navadne vloge po

5%

Vloge na trimesečno odpoved po 5 1/2%. Stalnejše in večje vloge pa od 6 do 6 1/2%.

Zadružna gospodarska banka

Podružnica v Mariboru.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu. Izplača vsako vlogo na zahtevo takoj v gotovini.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

na zemljiški davek in 30%no doklado na druge direktne davke. Ta davčni povišek je proračunjen za Slovenijo v znesku 37,424.550 dinarjev in sicer 6,642.126 din. na raznolike neposredne davke in 30,871.425 D na sam zemljiški davek. Vlada je že tudi narodni skupščini

Svoj predlog skusa pesantne oporave pripravi z novimi carinskimi tarifi, ki so stopili v veljavo dne 1. julija t. l., znatno znižala carina za uvoz zivine iz Jugoslavije in se je za nekatere predmete celo povsem ukinila, vsled česar naj bi v kompenzacijo naša vlada

telovadcev srenje Šoštanj pod vodstvom srenjskega načelnika brata Lojza Satlerja, ki jih je občinstvo kar v sredi prekinilo z viharim odobravanjem. Višek pa je vsekakor doseglo odobravanje pri orodni telovadbi, pri